

ที่ นร ๐๕๐๓/๕๓๐๘๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

กรมการปกครอง
 สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
 ชั้น ๒
 วันที่ 27 ธ.ค. 2561
 เวลา 19.41 น.

สำนักนายกรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
 นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
 รับที่ 1102 / ๒1 วันที่ ๒๗ / ๑๒ / ๖๑
 เวลา 19.01 น. ส่ง พช.
 สำนักการประสาน

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
 รับที่ ๖๖ / ๒๕๖๑
 วันที่ ๒๗ / ธ.ค. / ๒๕๖๑
 เวลา ๑๙.๓๕ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒ (สืบ)
 โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
บัญญัติให้สิทธิของผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง บุคคลย่อมมีสิทธิรวมกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภค
เพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค และองค์กรของผู้บริโภคดังกล่าวมีสิทธิรวมกันจัดตั้งเป็น
องค์กรที่มีความเป็นอิสระเพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคโดยได้รับ
การสนับสนุนจากรัฐ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค
และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ สมควรจะมีกฎหมายว่าด้วย
การจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กร
ของผู้บริโภค พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“สภาองค์กรของผู้บริโภค” หมายความว่า สภาขององค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งขึ้น
ตามพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรของผู้บริโภค” หมายความว่า องค์กรที่ผู้บริโภคซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา
ตั้งแต่สิบคนขึ้นไปรวมตัวกันจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคและไม่แสวงหากำไร
ไม่ว่าการรวมตัวจัดตั้งนั้นจะจัดตั้งเป็นรูปแบบใด และจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม
และให้หมายความรวมถึงนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ดังกล่าวด้วย

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบการธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วย
การคุ้มครองผู้บริโภค

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัด

(โปรดพลิก)

“นายทะเบียนกลาง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
หรือผู้ซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

“นายทะเบียนประจำจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด
หรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย

มาตรา ๔ องค์กรของผู้บริโภคมีสิทธิรวมกันดำเนินการเพื่อจัดตั้งสภาองค์กร
ของผู้บริโภคตามพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๕ องค์กรของผู้บริโภคที่จะรวมตัวกันดำเนินการเพื่อจัดตั้งสภาองค์กร
ของผู้บริโภคหรือที่จะเข้าเป็นสมาชิกของสภาองค์กรของผู้บริโภคต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เป็นองค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งขึ้นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
หรือถูกครอบงำโดยผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคล กรรมการหรือผู้มีอำนาจบริหาร
ของผู้ประกอบการดังกล่าว หรือโดยหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพรรคการเมือง

(๒) ไม่เป็นองค์กรของผู้บริโภคที่ได้รับเงินอุดหนุนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
จากบุคคลตาม (๑) เว้นแต่เป็นเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
หรือได้รับตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) เป็นองค์กรของผู้บริโภคที่ได้แจ้งสถานะความเป็นองค์กรตามมาตรา ๖

มาตรา ๖ องค์กรของผู้บริโภคใดที่มีลักษณะตามมาตรา ๕ (๑) และ (๒)
ประสงค์จะเข้าร่วมจัดตั้งหรือเป็นสมาชิกของสภาองค์กรของผู้บริโภค ให้แจ้งสถานะความเป็นองค์กร
ของผู้บริโภคไว้ต่อนายทะเบียน โดยจะแจ้งต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัด
ที่ผู้แจ้งมีภูมิลำเนาอยู่ก็ได้

องค์กรของผู้บริโภคที่จะแจ้งการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องมีหลักฐานแสดงว่า
เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นที่ประจักษ์มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันยื่นแจ้ง
การแจ้งให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่นายทะเบียนกลางกำหนด ซึ่งจะกำหนดให้
แจ้งโดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ผู้แจ้งสามารถดำเนินการได้
โดยสะดวกด้วยก็ได้

ในการกำหนดแบบและวิธีการตามวรรคสาม ต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอน
โดยไม่จำเป็น และให้รับฟังความคิดเห็นขององค์กรของผู้บริโภคประกอบด้วย

เมื่อได้รับแจ้งและเห็นว่าเป็นองค์กรของผู้บริโภคที่มีลักษณะตามมาตรา ๕ แล้ว
ให้นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัดผู้รับแจ้งออกหลักฐานการแจ้งไว้ให้แก่ผู้แจ้ง
และให้นายทะเบียนกลางประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
หรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

มาตรา ๗ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นนายทะเบียนกลาง มีหน้าที่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคได้ทั่วราชอาณาจักร และมีหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นนายทะเบียน ประจำจังหวัด มีหน้าที่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคภายในจังหวัดนั้น และเมื่อได้รับแจ้งแล้ว ให้ส่งรายชื่อองค์กรของผู้บริโภคให้นายทะเบียนกลางโดยเร็วเพื่อประกาศให้ประชาชนทราบ ตามมาตรา ๖ วรรคห้า

มาตรา ๘ ผู้ใดเห็นว่าองค์กรของผู้บริโภคที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา ๖ มีลักษณะ ไม่ถูกต้องตามมาตรา ๕ ให้มีสิทธิยื่นคำคัดค้านพร้อมทั้งหลักฐานต่อนายทะเบียนกลางได้ เมื่อนายทะเบียนกลางได้รับคำคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริง แล้ววินิจฉัยโดยเร็ว ในกรณี que เห็นว่าองค์กรของผู้บริโภคนั้นมีลักษณะไม่ถูกต้องตามมาตรา ๕ ให้เพิกถอนการรับแจ้ง พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ร้องและองค์กรของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องทราบ คำวินิจฉัยของนายทะเบียนกลางให้เป็นที่สุด

มาตรา ๙ องค์กรของผู้บริโภคที่มีลักษณะตามมาตรา ๕ ไม่น้อยกว่า หนึ่งร้อยห้าสิบองค์รมีสิทธิเข้าชื่อกันแจ้งต่อนายทะเบียนกลางเพื่อเป็นผู้เริ่มก่อการในการจัดตั้ง สภาองค์กรของผู้บริโภค

เมื่อได้แจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้เริ่มก่อการรวบรวมองค์กรของผู้บริโภค ที่ยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งขององค์กรของผู้บริโภค ที่นายทะเบียนกลางได้ประกาศการรับแจ้งตามมาตรา ๖ วรรคห้าไว้ครั้งสุดท้ายก่อนวันที่แจ้ง ตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันแจ้งตามวรรคหนึ่ง

ในการดำเนินการตามวรรคสอง ผู้เริ่มก่อการจะขอให้นายทะเบียนกลาง เป็นผู้ประกาศเชิญชวนให้องค์กรของผู้บริโภคมาแสดงความยินยอมเข้าร่วมต่อนายทะเบียนกลาง แทนผู้เริ่มก่อการก็ได้

เมื่อผู้เริ่มก่อการรวบรวมองค์กรของผู้บริโภคได้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลา ตามวรรคสองแล้ว ให้แจ้งให้นายทะเบียนกลางทราบพร้อมด้วยหลักฐานการยินยอมเข้าร่วม ขององค์กรของผู้บริโภค เมื่อนายทะเบียนกลางได้รับแจ้งและตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ประกาศการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคในราชกิจจานุเบกษาและทางระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ

ในกรณีที่นายทะเบียนกลางเป็นผู้ประกาศเชิญชวนตามวรรคสาม เมื่อนายทะเบียนกลาง รวบรวมองค์กรของผู้บริโภคได้ครบถ้วนตามจำนวนและภายในกำหนดเวลาตามวรรคสองแล้ว ให้นายทะเบียนกลางดำเนินการตรวจสอบและประกาศการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคตามวรรคสี่ ต่อไป

การประกาศการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค ให้นายทะเบียนกลางดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งตามวรรคสี่หรือวันที่รวบรวมองค์กรของผู้บริโภคได้ครบถ้วนตามวรรคห้า

องค์กรของผู้บริโภคที่เข้าชื่อตามวรรคหนึ่งหรือยินยอมเข้าร่วมตามวรรคสองแล้ว จะขอลงชื่อออกและจะเข้าชื่อกับคณะผู้เริ่มก่อการอื่นหรือยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคอื่นไม่ได้ เว้นแต่มิได้มีการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคภายในกำหนดเวลาตามที่ได้เริ่มก่อการไว้

มาตรา ๑๐ ให้สภาองค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งตามมาตรา ๙ เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคในทุกด้านและดำเนินการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าองค์กรของผู้บริโภคที่เป็นผู้เริ่มก่อการและที่ได้ลงชื่อยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคตามมาตรา ๙ เป็นสมาชิกของสภาองค์กรของผู้บริโภคนับแต่วันที่ประกาศจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค

ให้สภาองค์กรของผู้บริโภคมีความเป็นอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อำណัติหรือการครอบงำหรือการสั่งการไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พรรคการเมือง ผู้ประกอบธุรกิจ หรือลูกจ้างของผู้ประกอบธุรกิจ

มาตรา ๑๑ เมื่อมีการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคตามมาตรา ๙ แล้ว ให้คณะผู้เริ่มก่อการจัดทำร่างข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภคและเรียกประชุมสมาชิกภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศการจัดตั้งในราชกิจจานุเบกษา เพื่อดำเนินกิจกรรม ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภค
- (๒) เลือกตั้งประธานและคณะกรรมการนโยบายของสภาองค์กรของผู้บริโภค
- (๓) กำหนดนโยบาย แนวทาง หรือแผนงาน เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
- (๔) กิจการอื่นที่คณะผู้เริ่มก่อการเห็นสมควร

มาตรา ๑๒ ข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภคอย่างน้อยต้องมีเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) วัตถุประสงค์ของสภาองค์กรของผู้บริโภค
- (๒) แนวทางในการดำรงความเป็นอิสระตามมาตรา ๑๐
- (๓) โครงสร้างของการบริหารงานซึ่งอย่างน้อยต้องมีคณะกรรมการนโยบาย

ที่ประกอบด้วยประธาน รองประธาน และกรรมการนโยบายตามที่กำหนด และคุณสมบัติ

ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และวิธีการได้มาซึ่ง

คณะกรรมการนโยบาย โดยกรรมการนโยบายอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ

ตามมาตรา ๑๓ และตัวแทนขององค์กรของผู้บริโภคจากพื้นที่ต่าง ๆ โดยจะให้มีคณะกรรมการบริหารด้วยหรือไม่ก็ได้

(๔) โครงสร้างขององค์กรซึ่งอย่างน้อยต้องมีสำนักงานสภาองค์กรของผู้บริโภค และหน่วยงานประจำจังหวัดซึ่งอาจมีทุกจังหวัดหรือบางจังหวัดตามที่เห็นสมควร ตลอดทั้งวิธีการบริหารงานของสำนักงานสภาองค์กรของผู้บริโภคซึ่งอย่างน้อยต้องมีเลขาธิการสำนักงานสภาองค์กรของผู้บริโภคเป็นหัวหน้าสำนักงาน และวิธีการบริหารงานในหน่วยงานประจำจังหวัด รวมตลอดทั้งผู้มีอำนาจกระทำการแทนสภาองค์กรของผู้บริโภค

(๕) หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับรองครุของผู้บริโภคเข้าเป็นสมาชิก และสิทธิหน้าที่ และประโยชน์ของสมาชิก ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับสมาชิกต้องไม่มีลักษณะเป็นการกีดกันมิให้องค์กรของผู้บริโภคที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเข้าเป็นสมาชิกได้

(๖) จรรยาบรรณและการควบคุมการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณและโทษกรณีมีการละเมิดจรรยาบรรณ

(๗) ค่าลงทะเบียน ค่าบำรุง และค่าบริการที่จะพึงเรียกเก็บจากสมาชิก หรือบุคคลภายนอก

(๘) การบัญชีและการเงิน การสอบบัญชี และการประเมินผลการปฏิบัติงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค

(๙) การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินบำเหน็จ รางวัลพนักงาน รวมทั้งระเบียบ วินัย การลงโทษ และการร้องทุกข์ของพนักงาน

ข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภคต้องแจ้งให้นายทะเบียนกลางทราบ และเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการนโยบายสภาองค์กรของผู้บริโภคอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) ด้านการเงินและการธนาคาร
- (๒) ด้านการขนส่งและยานพาหนะ
- (๓) ด้านอสังหาริมทรัพย์และที่อยู่อาศัย
- (๔) ด้านอาหาร ยา และผลิตภัณฑ์สุขภาพ
- (๕) ด้านบริการสุขภาพ
- (๖) ด้านสินค้าและบริการทั่วไป
- (๗) ด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม
- (๘) ด้านบริการสาธารณะ

มาตรา ๑๔ สภาองค์กรของผู้บริโภค นอกจากมีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ได้จัดตั้งแล้ว ในฐานะเป็นผู้แทนผู้บริโภค ให้มีอำนาจดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ให้ความคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค รวมตลอดทั้งเสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๒) สนับสนุนและดำเนินการ ตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ปัญหาสินค้าและบริการ แจ้งหรือโฆษณาข่าวสารหรือเตือนภัยเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจกระทบต่อสิทธิของผู้บริโภค หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเกิดความเสื่อมเสียแก่ผู้บริโภค โดยจะระบุชื่อสินค้าหรือบริการหรือชื่อของผู้ประกอบธุรกิจด้วยก็ได้

(๓) รายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้บริโภคไปยังหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

(๔) สนับสนุนและช่วยเหลือองค์กรของผู้บริโภคในการรักษาประโยชน์ของผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพและได้รับความเชื่อถือ ตลอดจนส่งเสริมการรวมตัวขององค์กรของผู้บริโภคในระดับจังหวัดและเขตพื้นที่ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภค

(๕) สนับสนุนการศึกษาและการวิจัยเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค

(๖) สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิกในการไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมยอมความข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคทั้งก่อนและในระหว่างการดำเนินคดีต่อศาล

(๗) ดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคตามที่เห็นสมควรหรือเมื่อมีผู้ร้องขอหรือให้ความช่วยเหลือในการดำเนินคดีในกรณีที่ผู้บริโภคหรือองค์กรของผู้บริโภคถูกฟ้องคดีจากการใช้สิทธิในฐานะผู้บริโภคหรือใช้สิทธิแทนผู้บริโภค แล้วแต่กรณี และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ให้มีอำนาจประนีประนอมยอมความด้วย

(๘) จัดให้มีหรือรวบรวม และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือใช้บริการ ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก การดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) (๗) หรือ (๘) ถ้าเป็นการกระทำโดยสุจริต ให้สภาองค์กรของผู้บริโภคพ้นจากความรับผิด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้รับรายงานตาม (๓) ให้แจ้งผลการดำเนินงานให้สภาองค์กรของผู้บริโภคทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในการดำเนินการตาม (๗) ให้สภาองค์กรของผู้บริโภคมีอำนาจฟ้องคดีได้ทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง และคดีผู้บริโภค เช่นเดียวกับผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความแพ่ง กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง และกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค รวมทั้งเช่นเดียวกับคู่กรณีตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และเมื่อศาลพิพากษาว่าผู้ประกอบธุรกิจกระทำการละเมิด หรือผิดสัญญาต่อผู้บริโภค ให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจชำระค่าใช้จ่าย และค่าป่วยการให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภคไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้าแต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของค่าเสียหาย และค่าสินไหมทดแทนที่ศาลกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจชำระให้แก่ผู้บริโภค เว้นแต่สภาองค์กรของผู้บริโภคจะพิสูจน์ได้ว่ามีค่าใช้จ่ายมากกว่านั้น ก็ให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจชดใช้ค่าใช้จ่ายตามจำนวนดังกล่าวและชำระค่าป่วยการให้เท่ากับจำนวนค่าใช้จ่ายนั้น

มาตรา ๑๕ ให้เป็นหน้าที่ของสภาองค์กรของผู้บริโภคที่จะต้องจัดให้มีการประชุมสมาชิกและผู้บริโภคทั่วไปที่สนใจอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อรายงานผลการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันจะยังประโยชน์แก่การคุ้มครองผู้บริโภค และการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค

มาตรา ๑๖ ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นรายปีเป็นการจ่ายขาดให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภคตามที่สภาองค์กรของผู้บริโภคเสนอ

ในการจัดสรรเงินอุดหนุนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะรัฐมนตรีจัดสรรให้เพียงพอต่อการดำเนินงานโดยอิสระของสภาองค์กรของผู้บริโภค

ในกรณีที่สภาองค์กรของผู้บริโภคเห็นว่าจำนวนเงินที่คณะรัฐมนตรีจัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานตามวรรคสอง สภาองค์กรของผู้บริโภคจะมีหนังสือขอให้คณะรัฐมนตรีทบทวนเพื่อจัดให้เพียงพอก็ได้

มาตรา ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมประสิทธิภาพและการตรวจสอบการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภคให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ให้สภาองค์กรของผู้บริโภคจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภคตามระยะเวลาที่สภาองค์กรของผู้บริโภคกำหนด แต่ต้องไม่เกินสามปี

การประเมินผลการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำโดยสถาบันหรือองค์กรที่เป็นกลางและมีความเชี่ยวชาญในด้านการประเมินผลการดำเนินงาน โดยมีการคัดเลือกตามวิธีการที่สภาองค์กรของผู้บริโภคกำหนด

การประเมินผลการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภคจะต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏในด้านประสิทธิผล ประสิทธิภาพ การพัฒนาสภาองค์กรของผู้บริโภค และการสนับสนุนจากประชาชน หรือในด้านอื่นตามที่สภาองค์กรของผู้บริโภคจะได้กำหนดเพิ่มเติมขึ้น

มาตรา ๑๘ ให้สภาองค์กรของผู้บริโภคจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีตลอดจนปัญหาและอุปสรรคเผยแพร่ให้ประชาชนทราบและเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อทราบภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

นายกรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อาจขอให้ประธานกรรมการนโยบายสภาองค์กรของผู้บริโภคชี้แจงการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาได้

มาตรา ๑๙ เมื่อมีการประกาศจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคตามมาตรา ๙ วรรคสี่ เป็นครั้งแรกภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐบาลจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นการจ่ายขาด เพื่อเป็นทุนประเดิมเบื้องต้นให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งขึ้นดังกล่าวเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า สามร้อยห้าสิบล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเบื้องต้นในการดำเนินการให้เกิดการรวมตัวกันขององค์กร ของผู้บริโภคอย่างทั่วถึงและเกิดพลังอย่างแท้จริงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญ ทั้งนี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันประกาศจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค

มาตรา ๒๐ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรผู้บริโภคร พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรผู้บริโภคร พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่มาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้สิทธิของผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง บุคคลย่อมมีสิทธิรวมกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภค เพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค และองค์กรของผู้บริโภครดังกล่าวมีสิทธิรวมกันจัดตั้งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระเพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคโดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ สมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ บทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการรวมตัวกันจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคที่เป็นการให้สิทธิแก่บุคคลได้รวมตัวกันเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเพื่อให้ความคุ้มครองผู้บริโภคในด้านต่าง ๆ จึงไม่มีบทบัญญัติใดที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล (บทจำกัดสิทธิ)

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม

(๑) คำว่า “สภาองค์กรผู้บริโภครแห่งชาติ” ได้แก้ไขชื่อของสภาฯ เป็นสภาองค์กรของผู้บริโภค โดยตัดว่า “แห่งชาติ” ออก ตามข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ.ร.

(๒) คำว่า “องค์กรของผู้บริโภค” ได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยนำรายละเอียดในส่วนการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคไม่น้อยกว่าสองปีไปกำหนดให้เป็นคุณสมบัติขององค์กรของผู้บริโภคที่ประสงค์จะรวมตัวจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค โดยต้องแสดงหลักฐานการดำเนินงานตามระยะเวลาดังกล่าวในขั้นตอนการรวมตัวจัดตั้ง

(๓) เพิ่มบทนิยามคำว่า “นายทะเบียน” “นายทะเบียนกลาง” และ “นายทะเบียนประจำจังหวัด” เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคที่กำหนดให้นายทะเบียนดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด

(๔) ตัดบทนิยามคำว่า “ผู้บริโภคร” “ประธานกรรมการ” “รองประธานกรรมการ” “คณะกรรมการ” “กรรมการ” “สำนักงาน” “เลขานุการ” “สิทธิของผู้บริโภค” “รัฐมนตรี” เพื่อให้สอดคล้องกับสาระสำคัญของร่างฯ ได้ยกร่างขึ้นใหม่ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๓ กำหนดให้องค์กรของผู้บริโภคทุกองค์กรมีสิทธิรวมตัวจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคได้ หากได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้สอดคล้องกับสิทธิในการจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยรองรับไว้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๔ กำหนดลักษณะขององค์กรของผู้บริโภคที่จะรวมตัวกันจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคได้ ต้องเป็นองค์กรที่ไม่ถูกจัดตั้งขึ้นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมหรือถูกครอบงำโดยผู้ประกอบการธุรกิจที่เป็นนิติบุคคล กรรมการหรือผู้มีอำนาจบริหารของผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าว หรือโดยหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพรรคการเมือง และไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากบุคคลข้างต้น เว้นแต่เป็นเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้รับตามพระราชบัญญัตินี้ โดยองค์กรของผู้บริโภคดังกล่าวต้องแจ้งสถานะความเป็นองค์กรกับนายทะเบียนแล้ว ทั้งนี้ เพื่อให้กลไกการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและป้องกันการขัดกันของผลประโยชน์ของกลุ่มธุรกิจหรือการเข้าแทรกแซงจากรัฐ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๕ กำหนดให้องค์กรของผู้บริโภคที่ต้องการจะเข้าร่วมจัดตั้งหรือเป็นสมาชิกของสภาองค์กรของผู้บริโภคต้องแจ้งสถานะขององค์กรของผู้บริโภคต่อนายทะเบียน โดยแสดงหลักฐานว่าองค์กรได้ดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี และให้นายทะเบียนกลางรวบรวมข้อมูลจำนวนองค์กรที่ได้แจ้งสถานะไว้แล้วประกาศให้ประชาชนทราบทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นที่ประชาชนจะสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการขอจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคที่จะต้องมีจำนวนองค์กรของผู้บริโภคเข้าร่วมจัดตั้งหรือเป็นสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนองค์กรของผู้บริโภคที่ได้แจ้งสถานะขององค์กรไว้แล้ว (ร่างมาตรา ๖)

๒.๖ กำหนดให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นนายทะเบียนกลางมีหน้าที่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคทั่วราชอาณาจักรและให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัดมีหน้าที่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคภายในจังหวัดและให้ส่งรายชื่อองค์กรของผู้บริโภคนั้นให้นายทะเบียนกลางเพื่อประกาศให้ประชาชนทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้องค์กรของผู้บริโภคที่อยู่ในท้องที่ต่าง ๆ สามารถแจ้งสถานะขององค์กรได้โดยสะดวก (ร่างมาตรา ๗)

๒.๗ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการโต้แย้งองค์กรของผู้บริโภคที่ได้แจ้งสถานะว่าไม่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อเป็นช่องทางที่จะช่วยตรวจสอบองค์กรของผู้บริโภคที่จะเข้าร่วมจัดตั้งหรือเป็นสมาชิกของสภาองค์กรของผู้บริโภค โดยนายทะเบียนกลางจะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงและมีคำวินิจฉัยโดยเร็ว หากนายทะเบียนกลางพิจารณาเห็นว่าองค์กรของผู้บริโภคที่ได้รับแจ้งสถานะไว้มีลักษณะไม่ถูกต้อง ให้เพิกถอนการรับแจ้งสถานะองค์กรของผู้บริโภค พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ร้องและองค์กรของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องทราบ และให้คำวินิจฉัยของนายทะเบียนกลางเป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๘)

๒.๘ กำหนดให้องค์กรของผู้บริโภคที่แจ้งสถานะไว้แล้วจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบองค์กรมีสิทธิเข้าชื่อกันแจ้งต่อนายทะเบียนกลางเพื่อเป็นผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค โดยจะดำเนินการรวบรวมองค์กรของผู้บริโภคจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

ขององค์กรของผู้บริโภคที่นายทะเบียนกลางได้ประกาศการรับแจ้งไว้เองหรือขอให้นายทะเบียน ประกาศเชิญชวนองค์กรของผู้บริโภคมาเข้าร่วมก็ได้ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน เมื่อนายทะเบียนกลางได้ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานต่าง ๆ แล้วเสร็จ ให้ประกาศการจัดตั้ง สภาองค์กรของผู้บริโภคทั้งในราชกิจจานุเบกษาและทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้แล้วเสร็จ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้างต้น อีกทั้งกำหนดห้ามองค์กรของผู้บริโภคที่เข้าร่วมจัดตั้ง ข้างต้นถอนชื่อและเป็นผู้เริ่มก่อการหรือเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคอื่น เว้นแต่จะไม่ได้ มีการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคที่ได้เริ่มก่อการก่อนหน้าภายในเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้ การจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมีพลังในการคุ้มครองผู้บริโภค อีกทั้งเปิดโอกาสให้มีการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคอื่นได้หากได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กฎหมายกำหนดไว้ซึ่งจะสอดคล้องกับสิทธิในการรวมกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคที่รัฐธรรมนูญ ให้การรับรองไว้ (ร่างมาตรา ๙)

๒.๙ กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคมีสถานะเป็นนิติบุคคลที่มีความเป็นอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อำណัติหรือการครอบงำหรือการสั่งการไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากบุคคลใด มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคทุกด้าน และกำหนดให้องค์กรของผู้บริโภค ที่เป็นผู้เริ่มก่อการและองค์กรของผู้บริโภคที่ได้ลงชื่อยินยอมเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสภาองค์กร ของผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๑๐ กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคต้องเริ่มดำเนินกิจกรรมที่จำเป็น ภายในสามสิบวันนับแต่การจัดตั้ง ได้แก่ การจัดทำข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภค การเลือกตั้ง ประธานและคณะกรรมการนโยบายของสภาองค์กรของผู้บริโภค การกำหนดนโยบาย แนวทาง หรือแผนงานเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค และกิจการอื่นที่คณะผู้เริ่มก่อการเห็นสมควร ทั้งนี้ เพื่อให้ สภาองค์กรของผู้บริโภคสามารถดำเนินการเพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคได้โดยเร็วและเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๑๑ กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคต้องออกข้อบังคับที่อย่างน้อย ต้องมีข้อบังคับที่เกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกฎหมายกำหนดไว้ โดยแจ้งให้นายทะเบียนกลางทราบและเผยแพร่ ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนสามารถ เข้าถึงได้โดยสะดวก ถึงแม้สภาองค์กรของผู้บริโภคจะมีความเป็นอิสระและสามารถกำหนดโครงสร้าง ภายในขององค์กรได้เพื่อความยืดหยุ่นและทำให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานก็ตาม แต่จำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำให้ต้องดำเนินการ (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๒ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายสภาองค์กรของผู้บริโภคต้องประกอบด้วย บุคคลที่มีความเชี่ยวชาญอย่างน้อย ๘ ด้านที่จำเป็นต่อการให้ความคุ้มครองผู้บริโภค โดยยึดแนวทาง ตามร่างฯ ที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเสนอ (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๓ กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคมีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ที่จัดตั้ง ในฐานะผู้แทนของผู้บริโภคในเรื่องที่จำเป็นและจำกัดความรับผิดชอบของสภาองค์กรของผู้บริโภค เมื่อได้ดำเนินการดังต่อไปนี้โดยสุจริต

(๑) ให้ความคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค และเสนอแนะนโยบาย เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๒) สนับสนุนและดำเนินการ ตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ ปัญหาสินค้าและบริการ แจ้งหรือโฆษณาข่าวสารหรือเตือนภัยเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจกระทบ

จะไม่ใช้หน่วยงานของรัฐที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่เมื่อได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนจากรัฐ จึงสมควรต้องมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงาน และการใช้จ่ายของสภาองค์กรของผู้บริโภคเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๗ กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อทราบ และเผยแพร่รายงานดังกล่าวให้ประชาชนทราบด้วย ทั้งนี้ เพื่อจะได้ทราบว่า การดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค มีประสิทธิภาพหรือมีอุปสรรคใดหรือไม่ (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๘ กำหนดให้รัฐบาลจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นการจ่ายขาดเพื่อเป็นทุนประเดิม ให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภคเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสามร้อยห้าสิบล้านบาทภายในกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันประกาศจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้เกิดการรวมตัวกัน ขององค์กรของผู้บริโภคอย่างทั่วถึงและเกิดพลังอย่างแท้จริง ทั้งนี้ เนื่องจากผู้แทนมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค เป็นผู้เสนอให้กำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ดี คณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตว่า การกำหนดจำนวนเงินไว้ชัดเจน ตามอัตราที่กำหนดอาจมีผลกระทบต่อภาระงบประมาณ จึงเห็นว่าการพิจารณาจำนวนเงินดังกล่าว ควรให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาตามความเหมาะสม (ร่างมาตรา ๑๕)

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... มีสาระสำคัญเป็นการ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง ขอบวัตถุประสงค์ โครงสร้าง การบริหารงาน การสนับสนุนการเงิน แก่สภาองค์กรของผู้บริโภค ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ตามมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติรับรองให้บุคคลมีสิทธิรวมกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคเพื่อคุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค และองค์กรของผู้บริโภคดีดังกล่าวมีสิทธิรวมกันจัดตั้งเป็นองค์กรที่มีความ เป็นอิสระเพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค โดยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ ให้เป็นไปตามที่กฎหมาย บัญญัติ โดยเมื่อมีการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคตามร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว จะมีองค์กร ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้บริโภคดำเนินงานคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคอย่างมีพลัง และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง และกรอบระยะเวลาของ
ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ....

๑. ร่างประกาศนายทะเบียนกลางว่าด้วย แบบและวิธีการแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของ ผู้บริโภค (มาตรา ๖ วรรคสาม)	เพื่อให้มีแบบและวิธีการแจ้งสถานะความเป็นองค์กร ของผู้บริโภค	๖๐ วัน	
--	--	--------	--

กองกฎหมายและคดี สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค โทร ๐ ๒๑๔๓ ๐๓๕๘, ๐ ๒๑๔๑ ๓๔๑๗

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานนายกรัฐมนตรี

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

๑. เพื่อให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ เพื่อเกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค รวมทั้งการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค
๒. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริโภค และสร้างการรวมตัวของผู้บริโภค
๓. เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นหรือมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

เนื่องจากกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศไทยกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค อย่างไรก็ตามการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง อีกทั้งปัญหาการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคในปัจจุบันมีความซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามรูปแบบของการประกอบธุรกิจและเทคโนโลยีสมัยใหม่ การกำหนดให้รัฐเป็นผู้มีหน้าที่ในการคุ้มครองผู้บริโภคเท่านั้น อาจไม่ทันต่อสภาวการณ์การละเมิดสิทธิผู้บริโภค จึงมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคประชาชน ในการทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งในปัจจุบันมีองค์กรภาคประชาชนที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคหลายองค์กรกระจายอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของประเทศ โดยองค์กรเหล่านั้นไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐเท่าที่ควร ดังนั้น จึงสมควรให้องค์กรภาคประชาชนรวมกันจัดตั้งเป็นองค์กรที่ความเป็นอิสระ เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค โดยได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๖ ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้บุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคมีสิทธิรวมกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภค เพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค และองค์กรดังกล่าวสามารถรวมกันจัดตั้งเป็นองค์กรใหญ่ เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

หากไม่ทำภารกิจดังกล่าวจะส่งผลให้ไม่เกิดกระบวนการในการรวมตัวกันขององค์กรของผู้บริโภคอย่างเป็นรูปธรรมและไม่ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐ ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภคขาดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของตน

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

๑. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ

๒. การตรากฎหมายระดับพระราชบัญญัติ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ

แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

๑. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อดี เนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายกลางในการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค การนำกฎหมายว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ มาบัญญัติไว้จะเกิดความสะดวกในการใช้กฎหมาย

ข้อเสีย การนำกฎหมายว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ มาบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ อาจทำให้องค์กรดังกล่าวไม่เป็นอิสระจากภาครัฐ ซึ่งไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ และเป็นเสมือนหน่วยงานของรัฐที่ตั้งขึ้นเป็นพิเศษอีกหน่วยงานหนึ่ง

๒. การตรากฎหมายระดับพระราชบัญญัติ

ข้อดี การมีกฎหมายเฉพาะ เพื่อแสดงถึงสิทธิในการรวมตัวกันขององค์กรของผู้บริโภคเพื่อจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ ซึ่งจะได้รับการสนับสนุนจากรัฐ จะมีความชัดเจนว่าเป็นกฎหมายของภาคประชาชน

ข้อเสีย การรวมตัวขององค์กรผู้บริโภค การก่อให้เกิดความแตกแยกแย่งชิงมวลชนหรือผลประโยชน์จากรัฐหรือผู้บริโภค

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

การตรากฎหมายระดับพระราชบัญญัติเป็นการเฉพาะว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

๑. เป็นการสร้างกระบวนการในการรวมตัวกันขององค์กรของผู้บริโภค เป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระเพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค รวมทั้งการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค

๒. เป็นการเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริโภค และสร้างการรวมตัวของผู้บริโภค

๓. เป็นการสร้างกระบวนการให้ผู้บริโภคสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นหรือมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

การมีกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

พระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... มีการประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยมีเนื้อหาเป็นการจัดตั้งสภาองค์กรผู้บริโภคซึ่งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระ เกิดจากการรวมกันขององค์กรของผู้บริโภค ซึ่งจะได้รับการสนับสนุนการเงินจากรัฐ

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

ไม่มี

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

รัฐควรเป็นผู้ทำภารกิจเอง เนื่องจากภารกิจนี้เป็นการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ เอกชนไม่สามารถทำภารกิจนี้ได้ เนื่องจากการดำเนินการบางเรื่องมีความจำเป็นต้องใช้อำนาจหน้าที่ (authority) ต้องมีการบังคับตามกฎหมาย ซึ่งจะก่อผลสำเร็จ

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๖ ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น รัฐควรเป็นผู้ทำภารกิจนี้เองไม่ควรทำร่วมกับเอกชน

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ร่างกฎหมายนี้เป็นการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค โดยได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ จึงไม่จำเป็นต้องทำร่วมกับหน่วยงานอื่น

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้รับประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

ร่างกฎหมายนี้ให้สิทธิแก่ผู้บริโภคทั่วราชอาณาจักรอย่างเท่าเทียมกันและไม่มีความเกี่ยวข้องกับภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

- หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่อง
เป็นไปตามพันธกิจของหน่วยงานที่ต้องพัฒนากฎหมายและนโยบายด้านการคุ้มครอง
ผู้บริโภคให้ทันต่อเหตุการณ์ มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาวการณ์
- หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่อง
การอนุวัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ
- ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่อง
ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง
การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย
- แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่อง ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ภารกิจนี้เป็นภารกิจในการออกกฎหมายการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการ
เป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ จึงไม่สามารถใช้มาตรการทางบริหารได้
ต้องออกกฎหมายระดับพระราชบัญญัติเท่านั้น

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

ไม่สามารถบรรลุตามภารกิจได้ หากไม่มีการออกกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๖ ได้กำหนดให้มีการ
จัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคได้รับการสนับสนุน
จากรัฐ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจาก
รัฐ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ
เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มีการเลือกปฏิบัติ จึงต้องบังคับ
พร้อมกันทั่วประเทศ

ททยอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก

ใช้บังคับบางท้องที่ เนื่องจาก

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจาก

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการจัดตั้งองค์กรขึ้นใหม่ โดยไม่มีความเกี่ยวข้องหรือ
เกี่ยวพันกับองค์กรอื่น ไม่มีการกำหนดให้รับโอนอำนาจและหน้าที่จากหน่วยงานอื่น จึงไม่มีความจำเป็นที่
จะต้องมีระยะเวลาในการเตรียมการ อย่างไรก็ตามควรมีบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิตามรัฐธรรมนูญขององค์กร
ผู้บริโภคที่มีผลการดำเนินงานไม่ถึงสองปีให้สามารถร่วมกันจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคได้ด้วย

- มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด
- ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้มีบทบัญญัติที่มีผลเป็นการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ กำหนดอำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการให้สนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ จึงจำเป็นต้องออกเป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

- ควบคุม (ข้ามไปข้อ ๓.๗)
- กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘)
- ส่งเสริม
- ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เป็นการส่งเสริมการรวมตัวของผู้บริโภค เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชน และการเป็นตัวแทนผู้บริโภคเป็นการให้เอกชนใช้อำนาจรัฐ

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

ไม่มี

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร คุ่มค่าต่อภารกิจที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร

ไม่มี

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่อย่างไร

ไม่มี

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่

ไม่มี

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้มีการอุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่

ไม่มี

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่

ไม่มี

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร

มีการใช้ระบบคณะกรรมการ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๖ ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระซึ่งเกิดจากการรวมตัวกันของผู้บริโภค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค องค์กรดังกล่าวจึงมีความจำเป็นจะต้องมีการขับเคลื่อนและการดำเนินงาน โดยตัวแทนของผู้บริโภคในรูปแบบของคณะกรรมการบริหาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่
ไม่มี

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย คือ ผู้บริโภคและประชาชน ผู้ประกอบธุรกิจ และส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง ได้แก่ ผู้บริโภคและประชาชน ผู้ประกอบธุรกิจ และส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก

เป็นการส่งเสริมการคุ้มครองผู้บริโภคในภาพรวม ทำให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นในการใช้สินค้าหรือรับบริการ อีกทั้งยังทำให้ผู้ประกอบการตระหนักถึงความสำคัญของการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งจะส่งผลต่อเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ

ผู้รับผลกระทบเชิงบวก

ผู้บริโภคและประชาชน และผู้ประกอบการ

- เชิงลบ

ผู้ประกอบการอาจมีภาระเพิ่มมากขึ้น เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

ผู้รับผลกระทบเชิงลบ

ผู้ประกอบการ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค

ด้านสังคม

- เชิงบวก

มีกระบวนการในการสร้างการรวมตัวกันของผู้บริโภค เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค เป็นการสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้บริโภค และลดภาระงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค

ผู้รับผลกระทบเชิงบวก

ผู้บริโภคและประชาชน ผู้ประกอบธุรกิจ และส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค

- เชิงลบ

ไม่มี

ผู้รับผลกระทบเชิงลบ

การรวมตัวกันอาจเกิดการแย่งชิงมวลชน

ด้านอื่น ๆ

- เชิงบวก

ไม่มี

ผู้รับผลกระทบเชิงบวก

ไม่มี

- เชิงลบ

ไม่มี

ผู้รับผลกระทบเชิงลบ

ไม่มี

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

ไม่มี

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

เป็นการสร้างกระบวนการในการรวมตัวกันขององค์กรของผู้บริโภค มีองค์กรที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค รวมทั้งการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การประกอบกิจการเป็นไปโดยความสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

ไม่เกี่ยวข้องกับการตรากฎหมายฉบับนี้

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด

ไม่เกี่ยวข้องกับการตรากฎหมายฉบับนี้

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา มากน้อยเพียงใด

ไม่เกี่ยวข้องกับการตรากฎหมายฉบับนี้

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

เมื่อมีการรวมตัวกันขององค์กรของผู้บริโภคจัดตั้งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค ผู้ประกอบธุรกิจจะมีการแข่งขันกันพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบริการ และแข่งขันทางราคา ผู้บริโภคก็จะได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น ดังนั้น เมื่อการคุ้มครองผู้บริโภคมีประสิทธิภาพ ก็จะเป็นการแบ่งเบาภารกิจของหน่วยงานของรัฐ

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

สามารถลดงบประมาณแผ่นดิน

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

ผู้บริโภคจะได้รับความเป็นธรรมจากการซื้อสินค้าหรือรับบริการ ผู้ประกอบธุรกิจได้รับความเป็นธรรม

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินการตามร่างกฎหมายฉบับนี้เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาชน

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

โดยเป็นงบดำเนินการจำนวน ..... และงบลงทุนจำนวน .....

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๖ ได้กำหนดให้องค์กรนี้ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ โดยเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบ ซึ่งมีการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลาง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการท่องเที่ยว กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมวิชาการเกษตร กรมการค้าภายใน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมที่ดิน ธนาคารแห่งประเทศไทย กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กรุงเทพมหานคร

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจะดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... ให้กับประชาชนอย่างกว้างขวาง และรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยการจัดสัมมนาและประชุมเชิงปฏิบัติการ

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจะดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค www.ocpb.go.th สื่อสิ่งพิมพ์ และเอกสารต่าง ๆ รวมถึงมีหนังสือแจ้งเวียนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศ

(โปรดพลิก)

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่อย่างไร

มีการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นโดยมีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชน

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นโดยกำหนดหน้าที่ในการประสานความร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชน ซึ่งเป็นภารกิจที่มีความสำคัญของคณะกรรมการ เนื่องจากการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคมีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม การมีการประสานกันระหว่างหน่วยงานจะสามารถทำให้เกิดกระบวนการในการกำหนดทิศทางการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่ นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... มีบทบัญญัติในการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ ตามมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

๘. วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

ไม่มี

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร

ไม่มี

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชน
ได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร
ไม่มี

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

กำหนดให้ให้สภาองค์กรของผู้บริโภคจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ตลอดจน
ปัญหาและอุปสรรคเผยแพร่ให้ประชาชนทราบและเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อ
ทราบ และให้สภาองค์กรของผู้บริโภคให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภคโดย
สถาบันหรือองค์กรที่เป็นกลางและมีความเชี่ยวชาญในด้านการประเมินผลการดำเนินงาน

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี เนื่องจากเป็นองค์กรภาคเอกชน หากมีการร้องเรียนไม่มีผู้พิจารณาชี้ขาด

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของ
กฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่ ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง	กรอบระยะเวลา	กรอบสาระสำคัญ
๑. ร่างประกาศนายทะเบียนกลางว่า ด้วย แบบและวิธีการแจ้งสถานะความเป็น องค์กรของผู้บริโภค (มาตรา ๖ วรรคสาม)	เพื่อให้มีแบบและวิธีการแจ้งสถานะความ เป็นองค์กรของผู้บริโภค	๖๐ วัน

๙.๒ มีกรอบในการตรานโยบายนิติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกิน
สมควรอย่างไร

ไม่มี

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น

ไม่ได้มีการรับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

สำนักงานประมาณ

สำนักงาน ก.พ.

สำนักงาน ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกิจ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ

ประชาชนทั่วไป

องค์กรอื่น ได้แก่ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค มูลนิธิ สมาคม

สหพันธ์ สมาพันธ์ ชมรม ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค อาจารย์มหาวิทยาลัย นักศึกษา ฯลฯ

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัตินี้แล้วโดยวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) เปิดให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค www.ocpb.go.th ระหว่างวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

(๒) เว็บไซต์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

(๓) จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นโดยวิธีการจัดสัมมนา เพื่อเผยแพร่สาระสำคัญของร่างกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระฯ ตามมาตรา ๔๖ และรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในภูมิภาคต่าง ๆ และกรุงเทพมหานคร จำนวน ๔ ครั้ง ได้แก่

ครั้งที่ ๑ ในวันพุธที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมบ้านเชียง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

ครั้งที่ ๒ ในวันพุธที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมนิว ซีซั่น สแควร์ อำเภอหาดใหญ่

จังหวัดสงขลา

ครั้งที่ ๓ ในวันพุธที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว อำเภอเมือง

จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ ๔ ในวันพุธที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมราม่า การ์เด้นส์ ถนนวิภาวดีรังสิต

กรุงเทพมหานคร

คณะรัฐมนตรีได้ประชุม เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรผู้บริโภคแห่งชาติ พ.ศ. .... ตามที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาฯ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้มีการพิจารณา ร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ขึ้นใหม่ โดยใช้ชื่อร่างพระราชบัญญัติว่า “ร่างพระราชบัญญัติการตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ....” และได้มีการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรผู้บริโภคแห่งชาติ พ.ศ. .... จำนวน ๑๙ มาตรา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงได้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็น จัดทำคำชี้แจงตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัตินี้แล้วโดยวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) เปิดให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค www.ocpb.go.th และเว็บไซต์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

(๒) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้มีหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔๐ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานประมาณ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลาง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม

การประกอบธุรกิจประกันภัย สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการท่องเที่ยว กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมวิชาการเกษตร กรมการค้าภายใน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมที่ดิน ธนาคารแห่งประเทศไทย กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กรุงเทพมหานคร สภานายความ สมาคมพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภค สมาคมส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค สมาคมพลังผู้บริโภคแห่งประเทศไทย สมาคมคุ้มครองสิทธิประโยชน์ประชาชน สมาคมเพื่อผู้บริโภคจังหวัดบุรีรัมย์ สมาคมคุ้มครองผู้บริโภค เอ.พี.เอช.เอ. สมาพันธ์ชมรมคุ้มครองผู้บริโภคกรุงเทพมหานคร สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย และอาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร เพื่อขอรับฟังความคิดเห็นพร้อมข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ....

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

จัดทำ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

- วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
- จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
- พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
- ประเด็นที่มีการรับฟังความคิดเห็น
- ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

รายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็น ปรากฏตามสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นแนบท้าย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

พลตำรวจตรี
 (ประสิทธิ์ เฉลิมวุฒิศักดิ์)
 เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
 วัน/เดือน/ปี ที่จัดทำ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
 โทร. ๐ ๒๑๔๓ ๐๓๕๘ (นายพิสกรฯ และนางสาวณัฐกัญญา)
 โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๗๖๓ ถึง ๖๔
 E-mail : Passakorn.t@ocpb.go.th

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ....

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยวิธีการดังต่อไปนี้

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้ดำเนินการนำร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... ลงประกาศในเว็บไซต์ของหน่วยงาน www.ocpb.go.th และเว็บไซต์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม www.lawamendment.go.th เพื่อให้ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบแสดงความคิดเห็นระหว่างวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และได้มีหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔๐ หน่วยงาน เพื่อขอรับฟังความคิดเห็นพร้อมข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ....

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นในแต่ละครั้ง

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๓ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ รับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... ทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค www.ocpb.go.th ระหว่างวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งมีผู้เข้ามาดูทั้งหมด ๓๙๕ ราย

ครั้งที่ ๒ รับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... ทางเว็บไซต์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งมีผู้เข้ามาดูทั้งหมด ๑๓๖ ราย

ครั้งที่ ๓ มีหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔๐ หน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อขอรับฟังความคิดเห็นพร้อมข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยขอให้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ภายในวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

กลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ ภาคผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็นและคำชี้แจง

๔.๑ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้จัดให้มีการแสดงความคิดเห็นทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค www.ocpb.go.th และเว็บไซต์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยมีผู้แสดงความคิดเห็นดังต่อไปนี้

๔.๑.๑. คณะกรรมการอำนวยการด้านกฎหมาย กกร. มีความเห็นดังนี้

มาตรา ๑ เห็นว่า การจัดตั้งสภาองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคมีภารกิจที่เข้าซ้อนกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเกือบทั้งหมด จึงจำเป็นต้องพิจารณาให้รอบคอบในภารกิจเพื่อไม่ให้สิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดิน

มาตรา ๕ (๑) เสนอขอให้เพิ่ม “หน่วยงานหรือองค์กรระหว่างประเทศ”

มาตรา ๑๐ เห็นว่า สภาองค์กรของผู้บริโภคไม่มีความเป็นอิสระหากใช้งบประมาณจากรัฐ ให้ดูการจัดตั้งสมาคมทางธุรกิจ ที่ไม่พึ่งพางบประมาณจากรัฐบาลมีความเป็นอิสระมาก

มาตรา ๑๓ เห็นว่า ขาดการกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ

มาตรา ๑๔ (๒) เห็นว่า การให้อำนาจสภาองค์กรของผู้บริโภคในการเปิดเผยชื่อสินค้า/บริการ/ชื่อผู้ประกอบการธุรกิจ ที่เพียงแค่ว่าอาจก่อให้เกิดความเสียหาย เป็นการใช้อำนาจเกินขอบเขตรัฐธรรมนูญ อาทิ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ ในขณะที่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ยังให้ความคุ้มครองผู้ประกอบการตามที่ระบุไว้ใน มาตรา ๖๐ หากปรากฏภายหลังว่าผู้ประกอบการธุรกิจไม่ได้กระทำผิดใด ๆ เมื่อเกิดความเสียหายก็สามารถเอาผิดกับสภาองค์กรของผู้บริโภคได้ แต่การเผยแพร่ข่าวสารอย่างกว้างขวางสร้างผลกระทบกับธุรกิจในพื้นที่และยากที่จะกู้ชื่อเสียงกลับมา

มาตรา ๑๖ เห็นว่า การจัดสรรงบประมาณ งบประมาณแผ่นดินในภาวะวิกฤติรัฐบาลไม่มีงบประมาณพอที่จะให้วงเงินตามที่ขอต้องจัดสรรเงินใช้ในโครงการที่จำเป็น การระดมเงินเช่นนี้สร้างอำนาจต่อรองเหนือรัฐบาล

มาตรา ๑๙ มีข้อสังเกตว่างบประมาณในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค ๓๕๐ ล้านบาทมีที่มาอย่างไร มีระบบที่ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินหรือไม่

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีความเห็นว่ายังไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเห็นว่าคณะกรรมการกฤษฎีกายังพิจารณาไม่รอบคอบ

๔.๑.๒. สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย มีความเห็นดังนี้

เห็นว่า มาตรา ๑๔ วรรคสอง สภาองค์กรของผู้บริโภคมีสิทธิที่จะเผยแพร่หรือเตือนภัยระบุชื่อสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้บริโภค โดยพ้นจากความรับผิดชอบ เป็นการให้อำนาจมากเกินสมควรและสร้างความไม่เป็นธรรมให้กับธุรกิจที่ต่อมาพิสูจน์ได้ว่าไม่ได้กระทำความเสียหายแต่ถูกโฆษณาทำให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงมีผลกระทบต่อการค้าในวงกว้าง

มาตรา ๑๖ เห็นว่า การรวมตัวขององค์กรผู้บริโภค พึ่งพางบประมาณจากรัฐแหล่งเดียว จึงเป็นเสมือนองค์กรรัฐไม่ใช่องค์กรอิสระ รัฐบาลสามารถครอบงำได้ จึงไม่ใช่สภาองค์กรผู้บริโภคที่อิสระอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เห็นว่าการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค มีข้อบกพร่องหรือไม่สามารถคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพประการใด จึงจำเป็นต้องจัดให้มีสภาองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคที่มีบทบาทหน้าที่ค่อนข้างเข้าซ้อนกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มงบประมาณของประเทศที่มีจำกัด หากไม่มีสภาองค์กรของผู้บริโภคประชาชนสามารถจัดตั้งองค์กรเหล่านี้ได้อยู่แล้ว

๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้มีหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน ๔๐ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลาง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม

การประกอบธุรกิจประกันภัย สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการท่องเที่ยว กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมวิชาการเกษตร กรมการค้าภายใน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมที่ดิน ธนาคารแห่งประเทศไทย กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กรุงเทพมหานคร สภานายความ สมาคมพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภค สมาคมส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค สมาคมพลังผู้บริโภคแห่งประเทศไทย สมาคมคุ้มครองสิทธิประโยชน์ประชาชน สมาคมเพื่อผู้บริโภคจังหวัดบุรีรัมย์ สมาคมคุ้มครองผู้บริโภค เอ.พี.เอช.เอ. สมาพันธ์ชมรมคุ้มครองผู้บริโภคกรุงเทพมหานคร สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย และอาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร เพื่อขอรับฟังความคิดเห็นพร้อมข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ....

การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... เป็นการรับฟังความคิดเห็นรายมาตรา ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นดังต่อไปนี้

ตารางสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ....

<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ....”</p>	<p>สำนักงานศาลยุติธรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... มีหลักการเพื่อให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภคและการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ อันเป็นไปตามมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติให้สิทธิของผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง บุคคลย่อมมีสิทธิรวมกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค และองค์กรของผู้บริโภคดีงกล่าวมีสิทธิรวมกันจัดตั้งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระเพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคโดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ</p> <p>กระทรวงยุติธรรม พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... ได้มีการปรับแก้ไขในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) โดยมีการแก้ไขในสาระสำคัญเปลี่ยนแปลงไปจากหลักการเดิม เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา ๔๖ โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ และให้ความสำคัญกับการรวมตัวกันดำเนินการเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคอย่างค่อยเป็นค่อยไปเมื่อมีความพร้อม โดยที่รัฐเข้าไปสนับสนุนเรื่องงบประมาณ และตรวจสอบความถูกต้องผ่านทางนายทะเบียน เพื่อให้การบริหารองค์กรมีความเป็นอิสระ เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภคมีประสิทธิภาพและคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคอย่างแท้จริง จึงเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... ซึ่งได้มีการปรับแก้ไขในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาแล้ว เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... เป็นร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) แล้ว จึงไม่มีความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแต่อย่างใด</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค ไม่เป็นการซ้ำซ้อนกับภารกิจหรืออำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค แต่อย่างไรก็ตามแต่เป็นการดำเนินการในลักษณะเสริมการทำงานซึ่งกันและกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ คือ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และหน่วยงานอื่นที่มีภารกิจเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค กับหน่วยงานภาคประชาชน ซึ่งก็คือสภาองค์กรของผู้บริโภค เพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากปัจจุบันการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ อาจมีข้อจำกัดทางกฎหมายและระบบของราชการ สภาองค์กรของผู้บริโภคจะเข้ามาช่วยทำงานในลักษณะเชิงรุกได้ เสริมการทำงานของภาครัฐ ดังนั้น ในเรื่องอำนาจและหน้าที่ของทั้ง ๒ องค์กร จึงไม่เป็นการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนกัน</p>
--	---	---

19

สำนักงาน ก.พ.ร. เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... ที่ได้มีการปรับแก้ไขในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เพื่อรองรับ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๖

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่กำหนดให้บุคคลย่อมมีสิทธิร่วมกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคที่มีความเป็นอิสระเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค อำนาจหน้าที่ในการคุ้มครองผู้บริโภคผ่านเครือข่ายภาคประชาชน อาทิ การดำเนินคดีที่ละเมิดสิทธิของผู้บริโภค การไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาทด้านการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค และรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้บริโภคไปยังหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบ อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งและอำนาจการต่อรองของประชาชนและบูรณาการกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและนำไปสู่การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคอย่างยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย เห็นด้วยกับหลักการและเหตุผลในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค ตลอดจนโครงสร้างในการบริหารจัดการต่าง ๆ โดยคณะกรรมการนโยบายสภาองค์กรของผู้บริโภค สำนักงาน และนายทะเบียน ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๖ ที่ได้รับรองและคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค และสิทธิในการรวมตัวกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้มีสภาองค์กรของผู้บริโภคนั้น การกำหนดให้มีองค์กรของผู้บริโภคอาจมีเป็นลักษณะของรูปแบบอื่นได้ เช่น ในรูปแบบของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งอาจมีวิธีการสรรหาตามที่กฎหมายกำหนด เช่น จากตัวแทนของผู้บริโภคทั่วประเทศตามเขตการปกครอง เป็นต้น การกำหนดให้มีลักษณะเป็นสภาฯ ก็เป็นเพียงอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งจะมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ สุดแต่เจตจำนงของฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่าย

บริหารผู้เสนอกฎหมายที่จะต้องการให้มีในลักษณะองค์การแบบใด โดยให้คำนึงถึงความต้องการของประชาชนในฐานะผู้บริโภคเป็นสำคัญ

กรมวิชาการเกษตร พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... เป็นผลดีต่อผู้บริโภค เนื่องจากสภาองค์กรปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคไม่สามารถกำกับดูแลผู้บริโภคได้อย่างทั่วถึง เพราะปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ หรือนวัตกรรมต่าง ๆ หลากหลายมากขึ้น จึงจำเป็นต้องมีสภาองค์กรของผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อทำงานควบคู่ไปกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ในการเฝ้าระวังและขอสอดส่องดูแลผู้บริโภค อีกทั้ง เพื่อเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๖ ดังนั้น กรมวิชาการเกษตรจึงเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... แล้ว เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... แล้ว เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

กรมที่ดิน ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... แล้ว เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

สำนักอนามัย ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... แล้ว เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรสนับสนุนให้เดินหน้ากฎหมายฉบับนี้ เนื่องจากเป็นกฎหมายสำคัญที่จำเป็นต้องเกิดตามรัฐธรรมนูญ เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค อีกทั้งในปัจจุบันหน่วยงานของรัฐมีภารกิจงานหลายส่วน ประกอบกับการตรวจสอบ ติดตามในการดูแลผู้บริโภคยังมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ และทรัพยากรบุคคล จึงควรมีสภาองค์กรผู้บริโภคเพื่อช่วยสนับสนุนและทำงานร่วมกับภาครัฐ และส่งเสริมเรื่องความรู้ ความเข้าใจ และการเข้าถึงสิทธิให้กับผู้บริโภค เพื่อให้ผู้บริโภคตระหนักถึงสิทธิและเกิดความตื่นตัวในการ

	<p>ปกป้องพิทักษ์สิทธิของตนเอง การมีสภาองค์กรผู้บริโภคจะช่วยให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐและผู้บริโภคมากขึ้น</p> <p>สมาพันธ์ชมรมคุ่มครองผู้บริโภคกรุงเทพมหานคร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... แล้ว เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว</p> <p>คณะกรรมการอำนวยการด้านกฎหมาย กกร. เห็นว่า มาตรา ๑ การจัดตั้งสภาองค์กรคุ่มครองผู้บริโภคมีภารกิจที่ซ้ำซ้อนกับสำนักงานคณะกรรมการคุ่มครองผู้บริโภคเกือบทั้งหมด จึงจำเป็นต้องพิจารณาให้รอบคอบในภารกิจเพื่อไม่ให้สิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดิน</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการคุ่มครองผู้บริโภค เห็นว่า เพื่อให้มีกฎหมายในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ ตามมาตรา ๔๖ วรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ....</p>	
<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เสนอให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายได้มีระยะเวลาในการทำความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้เกี่ยวข้องกับองค์กรของผู้บริโภคในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการคุ่มครองผู้บริโภค เห็นว่า บทบัญญัติตามมาตรา ๔๖ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติขององค์กรของผู้บริโภคว่าจะต้องมีคุณสมบัติเช่นไร จึงจะมีสิทธิรวมกันจัดตั้งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระได้ ดังนั้น การที่มาตรา ๖ วรรคสองแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้มีการกำหนดให้องค์กรของผู้บริโภคที่จะมีสิทธิจะรวมกันจัดตั้งเป็น “สภาองค์กรของผู้บริโภค” ได้จะต้องมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ่มครองผู้บริโภคเป็นที่ประจักษ์มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันยื่นแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของ</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการจัดตั้งองค์กรขึ้นใหม่ โดยไม่มีความเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวพันกับองค์กรอื่น ไม่มีการกำหนดให้รับโอนอำนาจและหน้าที่จากหน่วยงานอื่น จึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีระยะเวลาในการเตรียมการ การกำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป จึงมีความเหมาะสมแล้ว</p>

	<p>ผู้บริโภคร่อนายทะเบียน ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการกำหนดคุณสมบัติขององค์กรของผู้บริโภคที่เกินกว่าหรือนอกเหนือจากที่รัฐธรรมนูญกำหนด ซึ่งเหตุผลในการกำหนดระยะเวลาดังกล่าว เพื่อให้ได้องค์กรของผู้บริโภคที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างแท้จริง ซึ่งกำหนดเวลาสองปีเห็นว่าจะมีความเหมาะสม อย่างไรก็ตามเมื่อมีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยกำหนดให้กฎหมายมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป อาจส่งผลกระทบต่อองค์กรของผู้บริโภคที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคไม่ถึงสองปี หรือองค์กรของผู้บริโภคที่เพิ่งจัดตั้งขึ้นใหม่ภายหลังกฎหมายมีผลใช้บังคับ ที่จะขาดคุณสมบัติในการรวมกันจัดตั้งเป็นสภาองค์กรของผู้บริโภค ซึ่งสิทธิในการรวมกันจัดตั้งดังกล่าวขององค์กรของผู้บริโภคเป็นสิทธิที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ การที่องค์กรของผู้บริโภคที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคไม่ถึงสองปี หรือองค์กรของผู้บริโภคที่เพิ่งจัดตั้งขึ้นใหม่ ไม่มีสิทธิในการรวมกันจัดตั้งเป็นสภาองค์กรของผู้บริโภคตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงอาจไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติตามมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น จึงควรจะมีการกำหนดให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปีวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป หรืออาจมีการกำหนดบทบัญญัติอื่นใด เพื่อเป็นการรองรับสิทธิขององค์กรของผู้บริโภคที่มีอยู่ตามมาตรา ๔๖ วรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p>	
<p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ “สภาองค์กรของผู้บริโภค” หมายความว่า สภาขององค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ “องค์กรของผู้บริโภค” หมายความว่า องค์กรที่ผู้บริโภคซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาตั้งแต่สิบคนขึ้นไปรวมตัวกันจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคและไม่แสวงหากำไร ไม่ว่าจะการรวมตัวจัดตั้งนั้นจะจัดตั้งเป็นรูปแบบใด และ</p>	<p>กระทรวงยุติธรรม พิจารณาแล้วเห็นว่า นิยามคำว่า “องค์กรของผู้บริโภค” ขอบเขตการจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคตามคำนิยามดังกล่าวมีความหมายอย่างกว้าง จึงควรกำหนดให้องค์กรของผู้บริโภคมีสถานะเป็นบุคคลที่จะต้องดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ในฐานะเป็นตัวแทนในการคุ้มครองผู้บริโภคและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคอย่างชัดเจน อีกทั้งจะต้องมีกระบวนการในการตรวจสอบกรณีการรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคที่ไม่เข้าข่ายตามวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดองค์กรของผู้บริโภคที่ดำเนินการไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว สำนักงานอัยการสูงสุด ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... แล้วเห็นชอบด้วยในหลักการโดยมีข้อสังเกต ดังนี้</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า นิยามคำว่า “ผู้บริโภค” ของกฎหมายหลายฉบับมีความแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนั้น ๆ การไม่กำหนดนิยามคำว่าผู้บริโภค เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้ผู้บริโภคทุกรูปแบบสามารถรวมตัวกันจัดตั้งเป็นองค์กรของผู้บริโภคได้</p>

๑๒

จะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความรวมถึงนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ดังกล่าวด้วย

“ผู้ประกอบธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัด

“นายทะเบียนกลาง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

“นายทะเบียนประจำจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย

ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... มาตรา ๓ ไม่ได้ให้ความหมายของคำนิยามคำว่า “ผู้บริโภค” เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ ซึ่งระบุว่า “ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้บริโภคตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค และให้หมายความรวมถึงผู้เสียหายตามกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยด้วย จึงเห็นควรเพิ่มนิยามของคำว่า “ผู้บริโภค” ในร่างพระราชบัญญัตินี้

นอกจากนี้ในส่วนนิยามของคำว่า “ผู้ประกอบธุรกิจ” ที่หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ ซึ่งระบุว่า “ผู้ประกอบธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค และให้หมายความรวมถึงผู้ประกอบการตามกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยด้วย จึงเห็นควรเพิ่มความหมายของคำว่า “ผู้ประกอบธุรกิจ” ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เห็นว่า นิยามคำว่า “นายทะเบียนกลาง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ทำหน้าที่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคทั่วราชอาณาจักร โดยการแจ้งให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่นายทะเบียนกลางกำหนด รวมทั้งมีหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด เห็นว่าไม่น่าจะเหมาะสมเพราะมีหน่วยงานที่ดูแลด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเฉพาะ และมีความพร้อมในการดำเนินการ รวมทั้งความเข้าใจเกี่ยวกับองค์กรผู้บริโภค คือ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จึงควรให้หน่วยงานดังกล่าวทำหน้าที่นายทะเบียนกลาง

กรมบัญชีกลาง เห็นด้วยเนื่องจากเป็นการให้ความหมายของคำนิยามให้มีความชัดเจน และมีความกระชับมากกว่าเดิม

สมาคมพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภค เห็นว่า ในมาตรา ๓ เครือข่ายผู้บริโภค อาทิมูลนิธิ สมาคม ชมรม เคยให้ความเห็นในการรับฟังความเห็นกฎหมายฉบับนี้ในช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยขอให้สภานี้มีชื่อว่า “สภาองค์กรผู้บริโภคแห่งชาติ” และปัจจุบันก็ยังคงมีความเห็นเหมือนเดิมว่าควรชื่อ “สภาองค์กรผู้บริโภคแห่งชาติ”

ในส่วนของการใช้ชื่อ “สภาองค์กรผู้บริโภคแห่งชาติ” โดยที่การใช้คำว่า “แห่งชาติ” จะใช้กับหน่วยงานของรัฐเท่านั้น ประกอบกับเจตนารมณ์ในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคต้องเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระไม่ใช่อำนาจราชการและรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ จึงไม่ควรใช้คำว่า “แห่งชาติ” ปรากฏอยู่ในชื่อดังกล่าว

๕๖

24

	<p>สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่า การใช้ชื่อว่า “สภาองค์กรของผู้บริโภค” เพื่อให้เกิดความชัดเจน และสามารถสื่อความหมายให้เห็นได้ว่าสภาองค์กรของผู้บริโภคถูกจัดตั้งขึ้นจากบุคคลรวมตัวกันเป็นองค์กรของผู้บริโภค และองค์กรของผู้บริโภครวมตัวกันจัดตั้งเป็น “สภาองค์กรของผู้บริโภค” ซึ่งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค และแสดงให้เห็นความชัดเจนของสถานะองค์กรที่เป็นตัวแทนผู้บริโภค</p> <p>ในส่วนนิยามคำว่า “องค์กรของผู้บริโภค” เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา ๔๖ วรรคสอง กำหนดให้ “บุคคลย่อมมีสิทธิรวมกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค” เมื่อรัฐธรรมนูญใช้คำว่า “บุคคล” ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บุคคลมีสองแบบ คือ บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ดังนั้น จึงควรกำหนดให้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล สามารถจัดตั้งเป็นองค์กรของผู้บริโภคได้ และบุคคลธรรมดาที่จะรวมตัวกันเป็นองค์กรของผู้บริโภคควรจะต้องมีจำนวนอย่างน้อย ๑๐ คน ขึ้นไป เพื่อให้เห็นว่ามี การรวมตัวกันอย่างเป็นทางการมี การดำเนินงานอย่างแท้จริง</p>	
<p>มาตรา ๔ องค์กรของผู้บริโภคมีสิทธิรวมกันดำเนินการเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคตามพระราชบัญญัตินี้ได้</p>	<p>สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เห็นชอบในหลักการมาตรานี้จะเพิ่มความเข้มแข็งกับองค์กรผู้บริโภคในการเจรจาหรือปกป้องผลประโยชน์ของผู้บริโภค</p> <p>สมาคมพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภค เห็นว่า สิทธิของการรวมตัวเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ แต่การมีสภาองค์กรของผู้บริโภค สภาเดียว องค์กรเดียว จะทำให้เกิดการรวมตัวที่เป็นเอกภาพ เป็นตัวแทนผู้บริโภคอย่างแท้จริง</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่า เพื่อเป็นการกำหนดให้ องค์กรของผู้บริโภคมีสิทธิในการรวมตัวกันจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค จึงเป็นการกำหนดตามมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเนื้อหาบทบัญญัติตามมาตรา ๔๖ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญไม่ได้มีการกำหนดให้การรวมกันจัดตั้ง องค์กรที่มีความเป็นอิสระขององค์กรของผู้บริโภคจะมีองค์กรเดียวหรือสามารถมีได้ หลายองค์กร ดังนั้น หากจะตีความว่ารัฐธรรมนูญมีวัตถุประสงค์ให้มีการจัดตั้งองค์กร</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นการกำหนดให้ องค์กรของผู้บริโภคมีสิทธิในการรวมตัวกัน จัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค จึงเป็นการ บัญญัติที่สอดคล้องกับมาตรา ๔๖ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p>

	<p>ที่มีความเป็นอิสระเพียงองค์กรเดียวก็อาจเป็นการตีความในการจำกัดสิทธิขององค์กรของผู้บริโภค ซึ่งการที่กฎหมายใดจะมีบทบัญญัติในการจำกัดสิทธิในการรวมตัวของประชาชนได้จะต้องมีการบัญญัติไว้โดยชัดแจ้ง เมื่อรัฐธรรมนูญไม่ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดแจ้ง ในกรณีนี้จึงต้องตีความเป็นการให้สิทธิหรือขยายสิทธิให้กับองค์กรของผู้บริโภคว่ารัฐธรรมนูญกำหนดให้องค์กรของผู้บริโภคมีสิทธิรวมกันในการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระได้มากกว่าหนึ่งองค์กรหรือหลายองค์กร ดังนั้น ในมาตรา ๕ จึงควรมีการกำหนดบทบัญญัติให้ชัดเจนว่าองค์กรของผู้บริโภคมีสิทธิรวมกันจัดตั้ง “สภาองค์กรของผู้บริโภค” ได้มากกว่าหนึ่งองค์กรหรือหลายองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ</p>	
<p>มาตรา ๕ องค์กรของผู้บริโภคที่จะรวมตัวกันดำเนินการเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค หรือที่จะเข้าเป็นสมาชิกของสภาองค์กรของผู้บริโภคต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ไม่เป็นองค์กรของผู้บริโภคที่ตั้งขึ้นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมหรือถูกรวบงำโดยผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นนิติบุคคล กรรมการหรือผู้มีอำนาจบริหารของผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าว หรือโดยหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพรรคการเมือง</p> <p>(๒) ไม่เป็นองค์กรของผู้บริโภคที่ได้รับเงินอุดหนุนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากบุคคลตาม (๑) เว้นแต่เป็นเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้รับตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๓) เป็นองค์กรของผู้บริโภคที่ได้แจ้งสถานะความเป็นองค์กรตามมาตรา ๖</p>	<p>สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เห็นชอบ เนื่องจากเป็นการป้องกันการมีส่วนได้เสีย ผลประโยชน์ขัดกัน รวมทั้งการแทรกแซงต่าง ๆ</p> <p>กรมบัญชีกลาง เห็นด้วยเนื่องจากองค์กรของผู้บริโภคจะต้องมีความเป็นอิสระ</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เห็นว่ามาตรา ๕ เห็นว่าบทบัญญัติตามมาตรา ๕ (๑) อาจทำให้ประชาชนที่ต้องการรวมตัวกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคเกิดความสงสัย และต้องการทราบว่าจะหมายถึงองค์กรประเภทใด และหากถูกร้องเรียนว่าเป็นองค์กรของผู้บริโภคที่มีลักษณะการถูกรวบงำ ซึ่งตามมาตรา ๘ วรรคสอง บัญญัติให้นายทะเบียนกลางเป็นผู้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงและเพิกถอนการแจ้งฯ ซึ่งถือเป็นการออกคำสั่งทางปกครองของนายทะเบียนกลางที่ต้องได้รับการตรวจสอบโดยผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปหรือไม่</p> <p>คณะกรรมการอำนวยการด้านกฎหมาย กกร. มาตรา ๕ (๑) เสนอขอให้เพิ่ม “หน่วยงานหรือองค์กรระหว่างประเทศ”</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่า บทบัญญัติมาตรานี้เป็นการกำหนดลักษณะและคุณสมบัติขององค์กรของผู้บริโภคที่จะมีสิทธิรวมกันจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคหรือที่จะเข้าเป็นสมาชิกของสภาองค์กรของผู้บริโภค และเพื่อเป็นการประกันความเป็นอิสระของสภาองค์กรของผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม การกำหนดห้ามมิให้องค์กรของผู้บริโภคที่ถูกจัดตั้งขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐ</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติขององค์กรของผู้บริโภค เพื่อเป็นการประกันความเป็นอิสระของสภาองค์กรของผู้บริโภค จึงเป็นการบัญญัติที่สอดคล้องกับมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p>

25

มีสถานะเป็นองค์กรของผู้บริโภคที่จะรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค นั้น อาจไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคของหน่วยงานภาครัฐ ในปัจจุบัน กล่าวคือ การดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพได้นั้น มีความจำเป็นที่หน่วยงานของรัฐจะต้องใช้มาตรการหลายอย่างในการดำเนินการ อาทิ มาตรการทางกฎหมาย มาตรการในการตรวจสอบสินค้าหรือบริการ และมาตรการอื่น ๆ โดยมีมาตรการที่สำคัญ คือ มาตรการในการสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้บริโภค เพื่อให้ผู้บริโภคมีอำนาจต่อรองตามสมควรกับผู้ประกอบธุรกิจสามารถปกป้องและ คุ้มครองสิทธิของตนเองได้ การที่ผู้บริโภคจะมีความเข้มแข็งได้นั้น ผู้บริโภคมีความ จำเป็นจะต้องมีข้อมูลหรือองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิ ข้อมูลด้านกฎหมาย ข้อมูล เกี่ยวกับสินค้าและบริการ ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการเมื่อถูกละเมิดสิทธิ เป็นต้น หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจึงมีหน้าที่โดยตรงในการให้ความรู้ดังกล่าวแก่ผู้บริโภค หรือประชาชน โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ หรือสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งช่องทางสำคัญที่หน่วยงานของรัฐใช้ในการให้ความรู้หรือสร้างการ รับรู้กับประชาชน คือ การสร้างเครือข่ายภาคประชาชน เนื่องจากช่องทางดังกล่าว เป็นช่องทางที่มีการสื่อสารโดยตรงกับประชาชนจึงเป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพผลอย่างมาก เพราะเมื่อเครือข่ายภาคประชาชนมีข้อมูลความรู้สามารถ ช่วยเหลือตนเองได้แล้ว ยังสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับคนอื่นในชุมชนได้อีก ด้วย ที่ผ่านหน่วยงานของรัฐมีการสร้างเครือข่ายในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นเครือข่าย ภาคประชาชน เครือข่ายนิสิตนักศึกษา เครือข่ายครูและนักเรียนในสถาบันการศึกษา โดยมีหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานมีการดำเนินการ อาทิ เครือข่าย สคบ. สมาคม หรือมูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรอง เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) เครือข่าย กสทช. เครือข่าย คปภ. ดังนั้น หากมีการกำหนดห้ามมิให้องค์กร ของผู้บริโภคที่ถูกจัดตั้งขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีสถานะเป็น องค์กรของผู้บริโภคที่จะรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค อาจทำให้ เครือข่ายของหน่วยงานของรัฐตามที่กล่าวมาไม่สามารถรวมกันจัดตั้งเป็นสภาองค์กร ของผู้บริโภคได้ จึงเห็นควรตัดข้อความว่า “หรือโดยหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของ รัฐ” ออกจากมาตรา ๕ (๑)

26

	<p>มาตรา ๕ (๑) คำว่า “ครอบงำ” ควรกำหนดคำที่มีความหมายเป็นการเฉพาะเจาะจงมากกว่านี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการตีความ และการกำหนดห้ามตัวบุคคล เช่น กรรมการหรือผู้มีอำนาจบริหารของผู้ประกอบธุรกิจ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภค อาจมีข้อขัดข้องในการตรวจสอบคุณสมบัติ</p> <p>มาตรา ๕ (๒) ในกรณีที่สภาองค์กรของผู้บริโภค ต้องการความเป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐอย่างแท้จริง ไม่ควรกำหนดให้องค์กรของผู้บริโภคที่ได้รับเงินอุดหนุนจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นองค์กรของผู้บริโภคที่จะรวมกันจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค จึงควรตัดข้อความว่า “เว้นแต่เป็นเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้รับตามพระราชบัญญัตินี้” ออก</p>	
<p>มาตรา ๖ องค์กรของผู้บริโภคใดที่มีลักษณะตามมาตรา ๕ (๑) และ (๒) ประสงค์จะเข้าร่วมจัดตั้งหรือเป็นสมาชิกของสภาองค์กรของผู้บริโภคให้แจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคไว้ต่อนายทะเบียน โดยจะแจ้งต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัดที่ผู้แจ้งมีภูมิลำเนาอยู่ก็ได้</p> <p>องค์กรของผู้บริโภคที่จะแจ้งการดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นที่ประจักษ์มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันยื่นแจ้ง</p> <p>การแจ้งให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่นายทะเบียนกลางกำหนดซึ่งจะกำหนดให้แจ้งโดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ผู้แจ้งสามารถดำเนินการได้โดยสะดวก</p> <p>ในการกำหนดแบบและวิธีการตามวรรคสามต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่</p>	<p>กรมบัญชีกลาง เห็นด้วยกับการที่จะต้องมีการจัดแจ้งสถานะความเป็นองค์กรต่อนายทะเบียน เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบว่ามีองค์กรของผู้บริโภคจัดตั้งจริงหรือไม่</p> <p>สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เห็นชอบ เนื่องจากการกำหนดให้องค์กรที่จะร่วมจัดตั้งหรือเข้าเป็นสมาชิกต้องมีหลักฐานการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นที่ประจักษ์มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีก่อนวันยื่นแจ้ง จะทำให้ป้องกันการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาโดยมีเจตนาไม่สุจริต</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่าร่างฯ มาตรานี้เป็น การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคต่อนายทะเบียนซึ่งมีความเหมาะสม โดยมีข้อสังเกต ดังนี้</p> <p>มาตรา ๖ วรรคสอง ข้อความว่า “เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นที่ประจักษ์มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันยื่นแจ้ง” การกำหนดดังกล่าวอาจเกิดปัญหาในการตีความว่าการดำเนินการเป็นที่ประจักษ์มีความหมายกว้างหรือแคบประการใด ดังนั้น จึงควรระบุรายละเอียดให้ชัดเจนว่าองค์กรของผู้บริโภคจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคประการใดบ้าง เช่น การให้ความรู้แก่ผู้บริโภค การเจรจาไกล่เกลี่ย การฟ้องคดี การสร้างเครือข่าย โดยขอเสนอเพิ่มข้อความว่า “ทั้งนี้ตามที่นายทะเบียนกลางกำหนด”</p>	

๑๗

(โปรดพลิก)

<p>จำเป็น และให้รับฟังความคิดเห็นขององค์กรของผู้บริโภคประกอบด้วย</p> <p>เมื่อได้รับแจ้งและเห็นว่าเป็นองค์กรของผู้บริโภคที่มีลักษณะตามมาตรา ๕ แล้วให้นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัดผู้รับแจ้งออกหลักฐานการแจ้งไว้ให้แก่ผู้แจ้งและให้นายทะเบียนกลางประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกด้วยก็ได้</p>	<p>มาตรา ๖ วรรคสี่ เห็นว่า เนื่องจากการดำเนินการในวรรคนี้เป็นเพียงการกำหนดแบบและวิธีการในการแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคซึ่งเป็นขั้นตอนในการปฏิบัติการกำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นขององค์กรของผู้บริโภคประกอบด้วย จะทำให้เกิดความล่าช้า จึงเสนอให้ตัดคำว่า “และให้รับฟังความคิดเห็นขององค์กรของผู้บริโภคประกอบด้วย” ออก</p>	
<p>มาตรา ๗ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นนายทะเบียนกลาง มีหน้าที่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคได้ทั่วราชอาณาจักร และมีหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัด มีหน้าที่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคภายในจังหวัดนั้น และเมื่อได้รับแจ้งแล้วให้ส่งรายชื่อองค์กรของผู้บริโภคให้นายทะเบียนกลางโดยเร็วเพื่อประกาศให้ประชาชนทราบตามมาตรา ๖ วรรคห้า</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย เห็นว่าสำหรับการจัดแจ้งสภาองค์กรของผู้บริโภคหลายองค์กรนั้นจะต้องมีการจัดระบบการขึ้นทะเบียนในระดับจังหวัดที่เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ online ได้ทั่วประเทศ เพื่อตรวจสอบว่าไม่มีการจัดแจ้งซ้ำซ้อนกัน และจะมีความยุ่งยากในการทำรายงานผลการปฏิบัติประจำปีต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาจำนวนมาก และการพิจารณาจะทำไม่ทัน และไม่ควรทำรายงานเป็นเอกสาร เอกสารควรจะเป็นระบบ paperless</p> <p>สมาคมพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภค เห็นด้วยกับ มาตรา ๗ แต่มีข้อสังเกตว่า นายทะเบียนมีงานที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง และต้องมีการวางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้งานรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ จึงควรมีกุุ่มงานมาดูแลเรื่องนี้โดยตรง และอาจขอให้สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์กรมหาชน) มาวางระบบให้สามารถเชื่อมต่อกันได้ ทั้งทะเบียนกลางและต่างจังหวัด</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่าเป็นการกำหนดผู้ที่จะทำหน้าที่นายทะเบียนกลางและนายทะเบียนจังหวัด และกำหนดหน้าที่ของนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนจังหวัด</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนกลางเนื่องจาก ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีประสบการณ์ในการจัดตั้งองค์กรหลายองค์กรและความเห็นที่มีผู้เสนอแนะเป็นความเห็นในการปฏิบัติ</p>
<p>มาตรา ๘ ผู้ใดเห็นว่างค์กรของผู้บริโภคที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา ๖ มีลักษณะไม่ถูกต้องตาม</p>	<p>กรมบัญชีกลาง เห็นด้วยเพราะเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เห็นว่ามาตรา ๘ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจนายทะเบียนกลาง</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า นายทะเบียนกลางมีหน้าที่สอบข้อเท็จจริงว่างค์กรของผู้บริโภค</p>

28

<p>มาตรา ๕ ให้มีสิทธิยื่นคำคัดค้านพร้อมทั้งหลักฐานต่อนายทะเบียนกลางได้</p> <p>เมื่อนายทะเบียนกลางได้รับคำคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงแล้ววินิจฉัยโดยเร็ว ในกรณีที่เห็นว่าองค์กรของผู้บริโภคนั้นมีลักษณะไม่ถูกต้องตามมาตรา ๕ ให้เพิกถอนการรับแจ้ง พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ร้องและองค์กรของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องทราบคำวินิจฉัยของนายทะเบียนกลางให้เป็นที่สุด</p>	<p>สอบข้อเท็จจริงและเพิกถอนการรับแจ้งซึ่งถือเป็นการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงต้องกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญในมาตรา ๗๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่า ร่างฯ มาตรานี้เป็น การกำหนดกระบวนการ ขั้นตอน และวิธีการ ในการคัดค้านการแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภค กรณีองค์กรของผู้บริโภคมีลักษณะไม่ถูกต้องตามมาตรา ๕ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาร่างกฎหมายทั้งฉบับแล้วจะเห็นได้ว่าการกำหนดลักษณะองค์กรของผู้บริโภคที่จะรวมกันจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคได้นั้นจะต้องเป็นองค์กรของผู้บริโภคที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นที่ประจักษ์มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันยื่นแจ้งสถานะต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๖ วรรคสอง ดังนั้นจึงขอเสนอให้ใช้ข้อความดังนี้ “มาตรา ๘ ผู้ใดเห็นว่าองค์กรของผู้บริโภคที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา ๖ มีลักษณะไม่ถูกต้องตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ให้มีสิทธิยื่นคำคัดค้านพร้อมทั้งหลักฐานต่อนายทะเบียนกลางได้”</p>	<p>มีลักษณะ ตามมาตรา ๕ หรือไม่ในกรณีที่มีลักษณะไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๕ ก็ให้นายทะเบียนกลางเพิกถอนการรับแจ้ง ซึ่งต้องทำโดยเร็ว ซึ่งมีกฎหมายกำหนดรูปแบบและวิธีการไว้เป็นการเฉพาะแล้ว คือพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙</p>
<p>มาตรา ๙ องค์กรของผู้บริโภคที่มีลักษณะตามมาตรา ๕ ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบลีทิตีเข้าชื่อกันแจ้งต่อนายทะเบียนกลางเพื่อเป็นผู้เริ่มก่อการในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค</p> <p>เมื่อได้แจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้เริ่มก่อการรวบรวมองค์กรของผู้บริโภคที่ยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งขององค์กรของผู้บริโภคที่นายทะเบียนกลางได้ประกาศการรับแจ้งตามมาตรา ๖ วรรคห้าไว้ครั้งสุดท้ายก่อนวันที่แจ้ง</p> <p>ตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันแจ้งตามวรรคหนึ่งในการดำเนินการตามวรรคสอง ผู้เริ่มก่อการจะขอให้</p>	<p>สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เห็นว่า มาตรา ๙ ประเด็นที่ ๑ การจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคที่จะรวมตัวกันดำเนินการเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคประกอบด้วยองค์กรของผู้บริโภคไม่น้อยกว่า ๑๕๐ องค์กรเข้าชื่อแจ้งต่อนายทะเบียน เพื่อเป็นผู้ร่วมก่อการในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคและให้ผู้เริ่มก่อการรวบรวมองค์กรของผู้บริโภคที่ยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งขององค์กรของผู้บริโภคที่นายทะเบียนกลางได้รับประกาศการรับแจ้งไว้ครั้งสุดท้ายก่อนวันที่ยื่นเป็นผู้ร่วมก่อการ มีข้อสังเกตว่า หากในวาระเริ่มก่อการมีจำนวนองค์กรของผู้บริโภคตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดแต่ในระหว่างก่อการก่อนการประกาศจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคที่เข้าร่วมเป็นผู้ก่อการหรือผู้ที่ยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งได้ถอนชื่อออกจากกาเป็นร่วมก่อการหรือยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้ง โดยไม่เข้าเงื่อนไขต้องห้ามตามมาตรา ๙ วรรค ๗ ทำให้สามารถถอนชื่อออกจากกาเป็นผู้ก่อการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคได้ซึ่งจะทำให้้องค์กรของผู้บริโภคไม่ครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดและส่งผลให้ไม่สามารถจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคได้</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคตามร่างฯ ไม่สามารถกำหนดให้มีการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคเพียงองค์กรเดียวได้ เนื่องจากสิทธิในการรวมตัวกันขององค์กรของผู้บริโภคเป็นสิทธิที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้โดยชัดแจ้งหากมีการกำหนดให้มีการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคได้เพียงองค์กรเดียวอาจขัดต่อมาตรา๔๖ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p>

29

นายทะเบียนกลางเป็นผู้ประกาศเชิญชวนให้องค์กรของผู้บริโภคมาแสดงความยินยอมเข้าร่วมต่อนายทะเบียนกลางแทนผู้เริ่มก่อการก็ได้

เมื่อผู้เริ่มก่อการรวบรวมองค์กรของผู้บริโภคได้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาตามวรรคสองแล้ว ให้แจ้งให้นายทะเบียนกลางทราบพร้อมด้วยหลักฐานการยินยอมเข้าร่วมขององค์กรของผู้บริโภค เมื่อนายทะเบียนกลางได้รับแจ้งและตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนแล้วให้ประกาศการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคในราชกิจจานุเบกษาและทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในกรณีที่นายทะเบียนกลางเป็นผู้ประกาศเชิญชวนตามวรรคสาม เมื่อนายทะเบียนกลางรวบรวมองค์กรของผู้บริโภคได้ครบถ้วนตามจำนวนและภายในกำหนดเวลาตามวรรคสองแล้วให้นายทะเบียนกลางดำเนินการตรวจสอบและประกาศการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคตามวรรคสี่ต่อไป

การประกาศการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคให้นายทะเบียนกลางดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งตามวรรคสี่หรือวันที่รวบรวมองค์กรของผู้บริโภคได้ครบถ้วนตามวรรคห้า

องค์กรของผู้บริโภคที่เข้าชื่อตามวรรคหนึ่งหรือยินยอมเข้าร่วมตามวรรคสองแล้วจะขอถอนชื่อออกและจะเข้าชื่อกับคณะผู้เริ่มก่อการอื่นหรือยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรของ

ประเด็นที่ ๒ การกำหนดเงื่อนไขให้องค์กรของผู้บริโภคสามารถจัดตั้งสภาขององค์กรผู้บริโภคได้โดยพิจารณาจากจำนวนองค์กรของผู้บริโภคที่เข้าชื่อก่อการจัดตั้งก็จะทำให้สามารถจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคได้มากกว่าหนึ่งหน่วยและทำให้รัฐต้องอุดหนุนเงินงบประมาณลงไปจำนวนมากแต่เป็นหน่วยงานที่ทาหน้าที่ซ้ำซ้อนกัน ซึ่งอาจไม่คุ้มค่างบประมาณที่เสียไป เพราะในส่วนของรัฐเองก็มีหน่วยงานที่ทาหน้าที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคอยู่ด้วยแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เห็นว่าตามร่างมาตรา ๙ วรรคเจ็ดซึ่งบัญญัติว่า “องค์กรของผู้บริโภคที่เข้าชื่อตามวรรคหนึ่งหรือยินยอมเข้าร่วมตามวรรคสองแล้ว จะขอถอนชื่อออกและเข้าชื่อกับคณะผู้เริ่มก่อการอื่นหรือยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาขององค์กรผู้บริโภคอื่นไม่ได้ เว้นแต่มิได้มีการจัดตั้งสภาองค์กรผู้บริโภคภายในกำหนดเวลาตามที่ได้เริ่มก่อการไว้” นั้น เห็นว่าอาจเป็นการจำกัดสิทธิขององค์กรผู้บริโภค หากองค์กรผู้บริโภคนั้น ๆ พิจารณาแล้ว เห็นว่า การดำเนินการของสภาฯ ไม่สอดคล้องกับแนวทางขององค์กรฯ และประสงค์จะตั้งสภาฯ ใหม่ร่วมกับองค์กรอื่น ๆ และยังเป็นมาตรการที่ทำให้เกิดการผูกขาดไว้กับสภาฯ ที่เกิดขึ้นเป็นอันดับแรกด้วย ในกรณีที่สามารถมีสภาองค์กรของผู้บริโภคได้มากกว่าหนึ่งสภาฯ จึงเห็นว่าอาจพิจารณาให้มีการถอนชื่อได้ โดยกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม เช่น เงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลา ซึ่งอาจทำได้หลายวิธี เช่น

๑. การกำหนดระยะเวลาให้ผู้เข้าชื่อตามวรรคหนึ่งหรือยินยอมเข้าร่วมตามวรรคสองกับคณะผู้เริ่มก่อการใดจะถอนชื่อได้ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา เช่น ๑ ปี หรือ ๒ ปี

๒. การกำหนดระยะเวลาที่ไม่ให้องค์กรของผู้บริโภคที่ถอนชื่อจากการเข้าชื่อตามวรรคหนึ่งหรือยินยอมเข้าร่วมตามวรรคสองกับคณะผู้เริ่มก่อการใด ในการเข้าชื่อกับคณะผู้เริ่มก่อการอื่นหรือยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคอื่นได้อีกหลังจากการถอนชื่อ เช่น ๑ ปี หรือ ๒ ปี

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เห็นชอบ เนื่องจากด้วยจำนวนที่จะเข้าร่วมเป็นผู้เริ่มก่อการดังกล่าว จะทำให้สภาองค์กรฯ มีความมั่นคงและแข็งแกร่ง ในการคุ้มครองผู้บริโภค ในการต่อสู้กับผู้ประกอบการที่เอาเปรียบผู้บริโภคใน

30

ผู้บริโภครู้ไม่ได้ เว้นแต่มีได้มีการจัดตั้งสภา
องค์กรของผู้บริโภคภายในกำหนดเวลาตามที่ได้
เริ่มก่อการไว้

ด้านต่าง ๆ ในขณะที่เดียวกันยังมีมาตรการในการป้องกันการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของ
สภาองค์กรฯ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน อันอาจทำให้เกิดความไม่โปร่งใสได้

สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย เห็นว่าสำหรับการจัดตั้งสภาองค์กรของ
ผู้บริโภคตามร่างพระราชบัญญัตินี้จะทำให้ผู้บริโภครวมตัวกันเป็นองค์กรกลุ่ม สร้างพลัง
และความเข้มแข็งจากการรวมตัวกันของผู้บริโภค เกิดแรงจูงใจที่จะร่วมกันที่จะรวมตัว
กันเป็นสภาองค์กรของผู้บริโภค โดยการรวมตัวกันเป็นองค์กรผู้บริโภคนั้นไม่
จำเป็นต้องเป็นนิติบุคคล เพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์โดยผลของ
กฎหมาย เช่นเดียวกับองค์กรวิชาชีพหรือองค์กรผู้ประกอบการค้าและ
อุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อที่จะไปจัดแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคในการที่
จะเข้าชื่อกันต่อนายทะเบียนไม่น้อยกว่า ๑๕๐ องค์กร เพื่อเป็นผู้เริ่มก่อการในการ
จัดตั้งสภาฯ นอกจากนี้ หากมีองค์กรของผู้บริโภคได้จัดแจ้งสถานะต่อนายทะเบียน
เป็นจำนวนมาก ก็จะไม่เป็นการตัดสิทธิขององค์กรของผู้บริโภคที่จะรวมตัวริเริ่มเป็น
ผู้ก่อการในการจัดตั้งสภาฯ ได้มีมากกว่า ๑ สภาฯ หนึ่ง โดยผลของกฎหมายนี้ที่อาจ
ทำให้มีการประกาศจัดตั้งสภาฯ ได้มากกว่า ๑ สภาฯ ก็อาจส่งผลต่อการบริหารและ
จัดการ ตลอดจนความเป็นเอกภาพของสถานะของสภาของผู้บริโภค และรัฐบาลใน
การจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับทุนประเดิมเบื้องต้นให้แก่สภาฯ สำนักงาน
คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย เห็นว่า ข้อดีหากมีสภาองค์กรของผู้บริโภคองค์กรเดียว
จะทำให้การพิจารณาตรวจสอบรัฐไม่ต้องเข้าไปมีภาระงานดำเนินการ ในขณะที่หากมี
สภาองค์กรของผู้บริโภคหลายสภาฯ รัฐต้องรับภาระการตรวจสอบ ทำให้เพิ่ม
งบประมาณเป็นภาระต่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการ
โทรคมนาคมแห่งชาติ เห็นว่ามาตรา ๔ ผู้เริ่มก่อการตาม มาตรา ๔ หมายถึงองค์กร
ของผู้บริโภคใช่หรือไม่ และมีความเห็นว่าควรเพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา ๓ เพื่อ
อธิบายความหมายของคำว่า “ผู้เริ่มก่อการ” หรือจะบัญญัติให้ใช้ถ้อยคำที่ชัดเจน
กว่าเดิมใน มาตรา ๔ ก็ได้ รวมถึงในกรณี หากมีผู้เริ่มก่อการมากกว่า ๑ ราย
นายทะเบียนกลางจะดำเนินการอย่างไรต่อไป ทั้งนี้ หลังจากการก่อตั้งสภาองค์กรของ
ผู้บริโภคสำเร็จแล้ว ควรเปิดโอกาสให้องค์กรของผู้บริโภคในการตัดสินใจและสามารถ

32

ถอนชื่อออกหรือเข้าร่วมกับคณะผู้เริ่มก่อการอื่น หรือเข้าร่วมกับสภาองค์กรของผู้บริโภคอื่นได้

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เห็นว่า สภาองค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งขึ้นควรมีเพียงหนึ่งเดียว เนื่องด้วย ในมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้มีการรวมตัวขององค์กรผู้บริโภคเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระเพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคโดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ดังนั้น หากมีการจัดตั้งสภาองค์กรผู้บริโภคได้หลายสภาก็จะไม่เกิดการรวมพลังกันในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งหากจะให้สภาองค์กรผู้บริโภคทำภารกิจคุ้มครองผู้บริโภคในด้านต่าง ๆ ก็สามารถทำได้ โดยให้สภาองค์กรผู้บริโภคใช้อำนาจตามมาตรา ๑๔ (๔) ที่กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคสามารถสนับสนุน และช่วยเหลือองค์กรของผู้บริโภคในการรักษาประโยชน์ของผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพและได้รับความเชื่อถือตลอดจนส่งเสริมการรวมตัวขององค์กรของผู้บริโภคในระดับจังหวัดและเขตพื้นที่ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภค

สมาคมพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภค เห็นด้วย กับสมมติฐานที่ประมาณการว่า แต่ละจังหวัดมีองค์กรผู้บริโภค ๒ องค์กร ทั้งประเทศ ๗๗ จังหวัด เท่ากับ ๑๕๔ องค์กร สามารถเป็นตัวแทนผู้บริโภคที่จะเข้าชื่อกันเป็นผู้เริ่มก่อการในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคได้

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่าร่างฯ มาตรฐานนี้เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดตั้ง “สภาองค์กรของผู้บริโภค” โดยการกำหนดให้ผู้เริ่มก่อการจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบองค์กร รวบรวมองค์กรของผู้บริโภคที่ยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งขององค์กรของผู้บริโภคที่นายทะเบียนกลางได้ประกาศรับแจ้งไว้ นั้น อาจเป็นการกำหนดจำนวนที่สูงเป็นเหตุให้องค์กรของผู้บริโภคอื่น ๆ ไม่สามารถรวมกันจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคอื่นได้ ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๖ วรรคสาม จึงขอเสนอให้องค์กรของผู้บริโภคที่มีลักษณะตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ จำนวนไม่น้อยกว่า ๗๖ องค์กร มีสิทธิเข้าชื่อและร่วมกันแจ้งชื่อต่อนายทะเบียนกลาง

	<p>เพื่อจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคได้โดยตรงโดยไม่ต้องมีผู้เริ่มก่อการ เนื่องจากการกำหนดจำนวนองค์กรของผู้บริโภคจำนวน ๗๖ องค์กร เพื่อให้ได้องค์กรของผู้บริโภค ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้บริโภคแต่ละจังหวัดอย่างน้อยจังหวัดละหนึ่งองค์กรเพื่อร่วมกันจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค และควรมีบทบาทปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเพิ่มองค์กรของผู้บริโภค ในการเข้าเป็นสมาชิกสภาองค์กรของผู้บริโภค</p> <p>มาตรา ๙ วรรคหก กำหนดเวลาสามสิบวันอาจเป็นระยะเวลากระชั้นนายทะเบียนกลางอาจไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามกำหนด อีกทั้งนายทะเบียนกลางต้องใช้ความรอบคอบในการตรวจสอบและประกาศการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคจึงสมควรกำหนดให้กำหนดเวลาเป็นหกสิบวัน</p>	
<p>มาตรา ๑๐ ให้สภาองค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งตามมาตรา ๙ เป็นนิติบุคคลมีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคในทุกด้านและดำเนินการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าองค์กรของผู้บริโภคที่เป็นผู้เริ่มก่อการและที่ได้ลงชื่อยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคตามมาตรา ๙ เป็นสมาชิกของสภาองค์กรของผู้บริโภค นับแต่วันที่ประกาศจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค</p> <p>ให้สภาองค์กรของผู้บริโภคมีความเป็นอิสระไม่อยู่ภายใต้เอาณัติหรือการครอบงำหรือการสั่งการไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พรรคการเมือง ผู้ประกอบธุรกิจ หรือลูกจ้างของผู้ประกอบธุรกิจ</p>	<p>สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เห็นชอบ เนื่องจากใน การที่สภาองค์กรของผู้บริโภคเป็นหน่วยงานอิสระ ไม่อยู่ภายใต้เอาณัติหรือการ ครอบงำหรือสั่งการทั้งทางตรงหรือทางอ้อมจากหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พรรคการเมือง ภาคธุรกิจต่าง ๆ อันทำให้สภานี้จะเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่าง แท้จริง</p> <p>สมาคมพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภค เห็นด้วย เพื่อให้สภาองค์กรของผู้บริโภค เป็น องค์กรที่มีตัวตนมีการยอมรับทางกฎหมายที่จะดำเนินการเพื่อคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ ผู้บริโภคได้อย่างเต็มที่</p> <p>คณะกรรมการอำนวยการด้านกฎหมาย กกร. เห็นว่า สภาองค์กรของผู้บริโภค ไม่มีความเป็นอิสระหากใช้งบประมาณจากรัฐ ให้ดูการจัดตั้งสมาคมทางธุรกิจ ที่ไม่ พึ่งพางบประมาณจากรัฐบาลมีความเป็นอิสระมาก</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่าร่างฯ มาตรานี้เป็นการ กำหนดสถานะทางกฎหมายของ “สภาองค์กรของผู้บริโภค” ให้เป็นนิติบุคคล การ กำหนดวัตถุประสงค์และการกำหนดการเป็นสมาชิกของ “สภาองค์กรของผู้บริโภค” รวมทั้งการกำหนดความเป็นอิสระของ “สภาองค์กรของผู้บริโภค”</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า สภาองค์กรของผู้บริโภค จะมีความเป็นอิสระหรือไม่ต้องพิจารณาจาก องค์กรของผู้บริโภคมีลักษณะตามมาตรา ๕ หรือไม่ ในกรณีที่องค์กรของผู้บริโภคมี คุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๕ ก็เป็น หลักประกันในเบื้องต้นได้ว่า สภาองค์กรของ ผู้บริโภคที่ถูกจัดตั้งจากองค์กรของผู้บริโภค ดังกล่าวมีความเป็นอิสระแล้ว ในส่วนของ การใช้เงินงบประมาณเป็นกรณีที่ถูกกฎหมาย กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคได้รับเงิน อุดหนุนจากรัฐ</p>
<p>มาตรา ๑๑ เมื่อมีการจัดตั้งสภาองค์กรของ ผู้บริโภคตามมาตรา ๙ แล้ว ให้คณะผู้เริ่มก่อการ จัดทำร่างข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภค</p>	<p>สำนักงานอัยการสูงสุด มีข้อสังเกตว่า โครงสร้างของการบริหารงานสภาองค์กร ของผู้บริโภค ซึ่งมีคณะกรรมการนโยบายประกอบด้วย ประธาน รองประธาน คณะกรรมการนโยบาย คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การ</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการและการ บริหารจัดการของสภาองค์กรของผู้บริโภค</p>

๓๕

โปรดพิมพ์

<p>และเรียกประชุมสมาชิกภายในสามสิบวันนับแต่วัน วันที่ประกาศการจัดตั้งในราชกิจจานุเบกษา เพื่อดำเนินกิจกรรม ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภค</p> <p>(๒) เลือกตั้งประธานและคณะกรรมการนโยบายของสภาองค์กรของผู้บริโภค</p> <p>(๓) กำหนดนโยบาย แนวทาง หรือแผนงานเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค</p> <p>(๔) กิจกรรมอื่นที่คณะผู้เริ่มก่อการเห็นสมควร</p>	<p>พ้นจากตำแหน่ง วิธีการได้มาซึ่งคณะกรรมการนโยบายและตัวแทนขององค์กรของผู้บริโภคจากพื้นที่ต่าง ๆ คณะกรรมการบริหาร และการยุบสภา มิได้มีการบัญญัติให้ชัดเจนไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ แต่บัญญัติให้สภาองค์กรของผู้บริโภคไปกำหนดเองในข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภคที่คณะผู้เริ่มก่อการจัดทำร่างเสนอในการประชุมครั้งแรก ตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ซึ่งอาจเป็นปัญหาเรื่องความเป็นธรรมและโปร่งใสในการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับกรณีดังกล่าว</p> <p>กรมบัญชีกลาง เห็นด้วยเพื่อให้มีข้อบังคับในการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย แนวทางที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้เกิดการทำงานที่ชัดเจนของสภาองค์กรของผู้บริโภคต่อไป</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่าร่างฯ มาตรานี้เป็นการกำหนดหน้าที่ขององค์กรของผู้บริโภคซึ่งเป็นผู้จัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคในการจัดทำข้อบังคับ การเลือกตั้ง และการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานของ “สภาองค์กรของผู้บริโภค”</p>	<p>ซึ่งมีใช้หน่วยงานของรัฐ ควรมีการดำเนินการและการบริหารจัดการด้วยตนเอง การที่ร่างกฎหมายมีการกำหนดให้คณะผู้เริ่มก่อการจัดทำร่างข้อบังคับและเรียกประชุมสมาชิกเพื่อดำเนินกิจกรรมตาม มาตรา ๑๑ (๑) - (๔) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานในวาระเริ่มแรก เมื่อมีการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค</p>
<p>มาตรา ๑๒ ข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภคอย่างน้อยต้องมีเรื่อง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) วัตถุประสงค์ของสภาองค์กรของผู้บริโภค</p> <p>(๒) แนวทางในการดำรงความเป็นอิสระตาม มาตรา ๑๐</p> <p>(๓) โครงสร้างของการบริหารงานซึ่งอย่างน้อยต้องมีคณะกรรมการนโยบายที่ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน และกรรมการนโยบายตามที่กำหนด และคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และวิธีการได้มาซึ่งคณะกรรมการนโยบาย โดยกรรมการนโยบายอย่างน้อยต้องประกอบด้วย</p>	<p>สำนักงาน ก.พ. เห็นว่า มาตรา ๑๒ (๔) ควรพิจารณาหลักการดำเนินงานในการประสานความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีความชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความซับซ้อนหรือขัดข้องในทางปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อให้ภารกิจคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคเกิดประสิทธิภาพสูงสุด</p> <p>กรมบัญชีกลาง เห็นด้วยเพราะเป็นการกำหนดโครงสร้าง การบริหารของสภาองค์กรของผู้บริโภค มีหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติงานอย่างชัดเจน</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เห็นว่า มาตรา ๑๒ ข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภค ตาม มาตรา ๑๒ (๑) - (๔) ของร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิของประชาชน ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ และเกิดความโปร่งใส นอกจากจะกำหนดให้ข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภคต้องแจ้งต่อนายทะเบียนกลางทราบ และเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบหรือวิธีการอื่นใด</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้สภาองค์กรของผู้บริโภคเป็นผู้บริหารจัดการองค์กรและดำเนินการด้วยตนเอง จึงกำหนดให้ออกข้อบังคับด้วยตนเองซึ่งอย่างน้อยต้องมีตามร่างมาตรา ๑๒</p>

32

ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๓ และ
ตัวแทนขององค์กรของผู้บริโภคจากพื้นที่ต่าง ๆ
โดยจะให้มีความคณะกรรมการบริหารด้วยหรือไม่ก็ได้

(๔) โครงสร้างขององค์กรซึ่งอย่างน้อยต้องมี
สำนักงานสภาองค์กรของผู้บริโภคและหน่วยงาน
ประจำจังหวัดซึ่งอาจมีทุกจังหวัดหรือบางจังหวัด
ตามที่เห็นสมควร ตลอดทั้งวิธีการบริหารงานของ
สำนักงานสภาองค์กรของผู้บริโภคซึ่งอย่างน้อย
ต้องมีเลขาธิการสำนักงานสภาองค์กรของ
ผู้บริโภคเป็นหัวหน้าสำนักงาน และวิธีการ
บริหารงานในหน่วยงานประจำจังหวัดรวมตลอด
ทั้งผู้มีอำนาจกระทำการแทนสภาองค์กรของ
ผู้บริโภค

(๕) หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับรององค์กร
ของผู้บริโภคเข้าเป็นสมาชิกและสิทธิ หน้าที่ และ
ประโยชน์ของสมาชิก ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และ
วิธีการในการรับสมาชิกต้องไม่มีลักษณะเป็นการ
กีดกันมิให้องค์กรของผู้บริโภคที่มีคุณสมบัติ
ครบถ้วนเข้าเป็นสมาชิกได้

(๖) จรรยาบรรณและการควบคุมการ
ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามจรรยาบรรณและโทษ
กรณีมีการละเมิดจรรยาบรรณ

(๗) ค่าลงทะเบียน ค่าบำรุง และค่าบริการที่
จะพึงเรียกเก็บจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก

(๘) การบัญชีและการเงิน การสอบบัญชี
และการประเมินผลการปฏิบัติงานของสภา
องค์กรของผู้บริโภค

ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกตามมาตรา ๑๒ วรรคสองแล้ว เห็นว่า ควรจะ
กำหนดให้มีกระบวนการที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อ
ข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภคก่อนที่จะนำข้อบังคับดังกล่าวไปดำเนินการตาม
มาตรา ๑๒ วรรคสองด้วยทั้งนี้ มีความเห็นว่าในมาตรา ๑๒ (๓) โครงสร้างของการ
บริหารงาน คุณสมบัติลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง
และวิธีการได้มาซึ่งคณะกรรมการนโยบาย ต้องพึงคำนึงถึงสัดส่วนหญิงและชายที่
ใกล้เคียงกัน

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เห็นว่า การเลิกสภาองค์กร
ของผู้บริโภค เพื่อให้เกิดการจัดตั้งใหม่ หรือการรับสมาชิกองค์กรผู้บริโภคในภายหลัง
ที่มีการเกิดสภาองค์กรของผู้บริโภค ควรให้กำหนดไว้ในข้อบังคับตามมาตรา ๑๒

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่าการกำหนดข้อบังคับของ
“สภาองค์กรของผู้บริโภค” ควรได้รับความเห็นชอบจากองค์กรหนึ่งองค์กรใดเพื่อ
สร้างดุลในการตรวจสอบจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๒ (๗) เห็นว่า ไม่ควรกำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคเก็บเงินจาก
องค์กรของผู้บริโภค หรือสมาชิกเพราะสภาองค์กรของผู้บริโภคได้รับเงินอุดหนุนจาก
รัฐโดยตรงแล้วและเข้าข่ายการหารายได้ว่าขัดต่อเจตนารมณ์ที่จะช่วยเหลือคุ้มครอง
ผู้บริโภค

มาตรา ๑๒ (๘) เห็นว่า การดำเนินการตามร่างฯ มาตรานี้ควรมีการขออนุมัติ
หรือเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

35

<p>(๙) การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินบำเหน็จ รางวัลพนักงาน รวมทั้งระเบียบวินัย การลงโทษและการร้องทุกข์ของพนักงาน</p> <p>ข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภคต้องแจ้งให้นายทะเบียนกลางทราบและเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก</p>		
<p>มาตรา ๑๓ คณะกรรมการนโยบายสภาองค์กรของผู้บริโภคอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ด้านการเงินและการธนาคาร (๒) ด้านการขนส่งและยานพาหนะ (๓) ด้านอสังหาริมทรัพย์และที่อยู่อาศัย (๔) ด้านอาหาร ยา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ (๕) ด้านบริการสุขภาพ (๖) ด้านสินค้าและบริการทั่วไป (๗) ด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม (๘) ด้านบริการสาธารณะ 	<p>กรมการค้าภายใน เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... แต่มีข้อสังเกตใน มาตรา ๑๓ คณะกรรมการนโยบายสภาองค์กรของผู้บริโภคประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ จึงเห็นควรเพิ่มผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากปัจจุบันผู้ประกอบการธุรกิจได้มีการพัฒนาสินค้าและบริการโดยอำนวยความสะดวกให้กับผู้บริโภคมากขึ้นได้แก่ ช่องทางการให้บริการและจำหน่ายสินค้า การส่งเสริมการตลาดและการชำระราคา โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ อาจทำให้เกิดการกระทบต่อสิทธิของผู้บริโภค การมีผู้เชี่ยวชาญในด้านดังกล่าวจะช่วยคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคตามสภาพการณ์ในปัจจุบัน และอนาคตได้ครอบคลุมอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p> <p>กรมบัญชีกลาง เห็นด้วย เนื่องจากการคุ้มครองผู้บริโภค การกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายฯ ต้องมีความเชี่ยวชาญในแต่ด้านตามที่กำหนดไว้ นั้น ซึ่งเป็นประโยชน์ในการทำงาน</p> <p>คณะกรรมการอำนวยการด้านกฎหมาย กกร. เห็นว่า มาตรา ๑๓ ขาดการกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายสภาองค์กรของผู้บริโภคสามารถกำหนดได้ตามข้อบังคับ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญตาม มาตรา ๑๓ (๑) – (๘) ในกรณีที่มีผู้เชี่ยวชาญด้านอื่นที่เกี่ยวข้องก็สามารถกำหนดไว้ในข้อบังคับได้ รวมทั้งการกำหนดคุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้เชี่ยวชาญด้วย</p>

๕/๖

	<p>สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่าร่างฯ มาตรการนี้ควรกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายสภาองค์กรของผู้บริโภคให้ชัดเจนว่าควรประกอบด้วยบุคคลใดบ้าง และมีคณะกรรมการจำนวนกี่คน ในกรณีที่มีการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคหลายองค์การกำหนดตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ตามร่างฯ มาตรา ๑๓ อาจทำให้หาผู้ดำรงตำแหน่งให้ครบถ้วนได้ยาก</p>	
<p>มาตรา ๑๔ สภาองค์กรของผู้บริโภคนอกจากมีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ได้จัดตั้งแล้ว ในฐานะเป็นผู้แทนผู้บริโภค ให้มีอำนาจดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย</p> <p>(๑) ให้ความคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค รวมตลอดทั้งเสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๒) สนับสนุนและดำเนินการ ตรวจสอบติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ปัญหาสินค้าและบริการ แจ้งหรือโฆษณาข่าวสารหรือเตือนภัยเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจกระทบต่อสิทธิของผู้บริโภค หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเกิดความเสื่อมเสียแก่ผู้บริโภค โดยจะระบุชื่อสินค้าหรือบริการหรือชื่อของผู้ประกอบธุรกิจด้วยก็ได้</p> <p>(๓) รายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้บริโภค ไปยังหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ</p> <p>(๔) สนับสนุนและช่วยเหลือองค์กรของผู้บริโภคในการรักษาประโยชน์ของผู้บริโภคให้มี</p>	<p>สำนักงานศาลยุติธรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าร่างมาตรา ๑๔ กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคมีอำนาจฟ้องคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคได้ เช่นเดียวกับผู้เสียหาย และให้มีอำนาจประนีประนอมยอมความด้วยการดำเนินคดีแทนผู้บริโภคดังกล่าวควรสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๙ ซึ่งกำหนดให้การถอนฟ้องหรือการประนีประนอมยอมความโดยผู้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริโภค เช่น คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองจะต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องก่อนและจะขอถอนฟ้องได้ต่อเมื่อศาลเห็นว่าการถอนฟ้องนั้นไม่เป็นผลเสียต่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นส่วนรวมเท่านั้น</p> <p>มาตรา ๑๔ วรรคสี่ กำหนดให้ศาลต้องสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจชำระค่าใช้จ่ายและค่าป่วยการให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภคไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าแต่ไม่เกินครึ่งหนึ่งของค่าเสียหายและค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องจ่าย หรือค่าใช้จ่ายตามจริงที่มากกว่านั้นเท่าที่สภาองค์กรของผู้บริโภคสามารถพิสูจน์ได้นั้น อาจเป็นการจำกัดดุลพินิจของศาลในการกำหนดจำนวนค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสมและเป็นธรรม และทำให้เกิดความแตกต่างในจำนวนความรับผิดของผู้ประกอบธุรกิจระหว่างการดำเนินคดีที่กระทำโดยสภาองค์กรของผู้บริโภคกับการดำเนินคดีที่กระทำโดยผู้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริโภคอื่นได้ ทั้งนี้ ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าเมื่อศาลสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจชำระค่าใช้จ่ายและค่าบริการตามร่างมาตรานี้แล้ว โจทก์ยังมีสิทธิได้รับค่าทนายความและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งอีกหรือไม่</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า อำนาจของสภาองค์กรของผู้บริโภค ไม่เป็นการซ้ำซ้อนกับอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคแต่อย่างใด แต่เป็นการดำเนินการในลักษณะเสริมการทำงานซึ่งกันและกันระหว่างหน่วยงานของรัฐกับหน่วยงานภาคประชาชน เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคตามรัฐธรรมนูญมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากปัจจุบันการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐอาจมีข้อจำกัดทางกฎหมายและระบบของราชการ สภาองค์กรของผู้บริโภคจะเข้ามาช่วยทำงานในลักษณะเชิงรุกได้ เสริมการทำงานของภาครัฐ ดังนั้น ในเรื่องอำนาจและหน้าที่ จึงไม่เป็นการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนกัน</p>

๕๗

ประสิทธิภาพและได้รับความเชื่อถือ ตลอดจนส่งเสริมการรวมตัวขององค์กรของผู้บริโภคในระดับจังหวัดและเขตพื้นที่ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภค

(๕) สนับสนุนการศึกษาและการวิจัยเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค

(๖) สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิกในการไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมยอมความข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคทั้งก่อนและในระหว่างการดำเนินคดีต่อศาล

(๗) ดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคตามที่เห็นสมควรหรือเมื่อมีผู้ร้องขอ หรือให้ความช่วยเหลือในการดำเนินคดีในกรณีที่ผู้บริโภคหรือองค์กรของผู้บริโภคถูกฟ้องคดีจากการใช้สิทธิในฐานะผู้บริโภคหรือใช้สิทธิแทนผู้บริโภค แล้วแต่กรณี และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้มีอำนาจประนีประนอมยอมความด้วย

(๘) จัดให้มีหรือรวบรวม และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือใช้บริการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

การดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) (๗) หรือ (๘) ถ้าเป็นการกระทำโดยสุจริตให้สภาองค์กรของผู้บริโภคพ้นจากความรับผิด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้รับรายงานตาม (๓) ให้แจ้งผลการดำเนินงานให้สภาองค์กร

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มาตรา ๑๔ (๒) ซึ่งระบุว่า “สนับสนุนและดำเนินการ ตรวจสอบ ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์ปัญหาสินค้าและบริการ แจ้งหรือโฆษณาข่าวสาร หรือเตือนภัยเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจกระทบสิทธิต่อผู้บริโภคหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือเกิดเสื่อมเสียแก่ผู้บริโภค โดยระบุชื่อสินค้า หรือบริการหรือชื่อของผู้ประกอบธุรกิจด้วยก็ได้” เห็นว่าควรมีการจัดทำหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่ชัดเจนกรณีใดที่เข้าข่ายกระทบสิทธิต่อผู้บริโภคหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือเกิดเสื่อมเสียแก่ผู้บริโภคให้ชัดเจน เพื่อป้องกันผลกระทบต่อองค์กรของผู้บริโภคถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย หากการระบุชื่อสินค้า หรือบริการ หรือชื่อของผู้ประกอบธุรกิจมีผลต่อการผู้ประกอบการ เช่น ผลการตรวจวิเคราะห์ต้องมาจากห้องปฏิบัติการจากหน่วยงานภาครัฐ หรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองจากระบบงานสากล ISO 17025

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เห็นด้วย เนื่องจากครอบคลุมในทุกด้านของการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้ง ดำเนินคดีโดยใช้สิทธิแทนผู้บริโภค ซึ่งอาจเกรงกลัวต่อภัยที่จะมาสู่ตนเอง รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีประชาชนบางรายอาจต้องยอมให้ตนถูกเอาเปรียบเพราะไม่มีเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีกับผู้ประกอบการ

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เห็นว่ามาตรา ๑๔ (๑) การใช้คำว่า “ให้ความคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค” เป็นคำกว้างที่อาจตีความได้หลากหลาย ว่ามีอำนาจหน้าที่ในเชิงปกครองหรือไม่ ทั้งนี้ เห็นควรเพิ่มเติมคำว่า “พัฒนากลไกการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อส่งเสริมและสร้างตระหนักรู้ถึงสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค”

มาตรา ๑๔ (๒) ควรเพิ่มเติมคำว่า “ให้คำปรึกษากับผู้บริโภคและองค์กรของผู้บริโภคเกี่ยวกับการซื้อสินค้าและบริการจากผู้ประกอบการ”

มาตรา ๑๔ (๓) เพิ่มเติมคำว่า “สามารถตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำที่เป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและรายงานไปยังหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบ”

๓๘

ของผู้บริโภคทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่
ได้รับแจ้ง

ในการดำเนินการตาม (๗) ให้สภาองค์กร
ของผู้บริโภคมีอำนาจฟ้องคดีได้ทั้งคดีแพ่ง
คดีอาญา คดีปกครอง และคดีผู้บริโภค
เช่นเดียวกับผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยวิธี
พิจารณาคความแพ่ง กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณา
ความอาญา กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาล
ปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง และ
กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค รวมทั้ง
เช่นเดียวกับคู่กรณีตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครอง และเมื่อศาลพิพากษาว่าผู้
ประกอบธุรกิจกระทำการละเมิด หรือผิดสัญญา
ต่อผู้บริโภค ให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจชำระ
ค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายให้แก่สภาองค์กรของ
ผู้บริโภคไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าแต่ไม่เกินกึ่ง
หนึ่งของค่าเสียหายและค่าสินไหมทดแทนที่ศาล
กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจชำระให้แก่ผู้บริโภค
เว้นแต่สภาองค์กรของผู้บริโภคจะพิสูจน์ได้ว่ามี
ค่าใช้จ่ายมากกว่านั้น ก็ให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบ
ธุรกิจชดใช้ค่าใช้จ่ายตามจำนวนดังกล่าวและ
ชำระค่าเสียหายให้เท่ากับจำนวนค่าใช้จ่ายนั้น

30

มาตรา ๑๔ (๕) ควรเพิ่มเติมคำว่า “ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐในการ
เผยแพร่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภค”

มาตรา ๑๔ วรรคสาม ได้กำหนดระยะเวลาในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้รับ
รายงานตามมาตรา ๑๔ (๓) ให้แจ้งผลการดำเนินงานให้สภาองค์กรของผู้บริโภคทราบ
ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า หากการแจ้งผลการ
ดำเนินการดังกล่าวมีเจตนาหมายถึงหน่วยงานของรัฐต้องแจ้งผลรายงานที่ได้พิจารณา
แล้วเสร็จตามขั้นตอน อาจไม่สอดคล้องกับกฎหมายดังต่อไปนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ซึ่งได้กำหนดว่า ใน
กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม หากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ผู้
มีอำนาจตามกฎหมายยังมิได้มีการดำเนินการหรือดำเนินการยังไม่ครบขั้นตอนตาม
กฎหมายว่าด้วยกรณนั้น และมีได้ออกคำสั่งเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคตามกฎหมาย
“ภายในเก้าสิบวัน” นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครอง
ผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเสนอเรื่องให้นายกรัฐมนตรี
พิจารณาออกคำสั่งตามความในหมวดนี้ได้

๒. ประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาแล้วเสร็จในการ
พิจารณาคำขอหรือคำร้องเรียนด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ซึ่งเป็น
กฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลด้านกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ที่ได้
กำหนดขั้นตอน กระบวนการ และระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณาคำขอหรือคำ
ร้องเรียนในเรื่องดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะแล้ว โดยประกาศ กสทช. ดังกล่าว ได้
กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาคำขอหรือคำร้องเรียนไว้ ตามข้อ ๑๕ โดยกำหนดให้
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและ
พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง พร้อมความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาที่
สมควรแต่ต้องไม่เกิน ๔๕ วัน นับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้รับคำขอหรือคำ
ร้องเรียนที่ถูกต้องครบถ้วนประกอบด้วยข้อ ๑๗ กำหนดว่า กรณีคำขอหรือคำร้องเรียน
ใดต้องมีการพิจารณาของหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องก่อนให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
หรือคณะอนุกรรมการแล้วแต่กรณีดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่
เกี่ยวข้องส่งให้หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้

รับคำขอหรือคำร้องเรียน ทั้งนี้ การพิจารณาให้ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ถือเป็นกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหรือ คณะอนุกรรมการ ซึ่งอาจมีระยะเวลาดำเนินการเกินกว่า ๖๐ วัน ดังนั้น เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อกระบวนการขั้นตอน และระยะเวลาในการพิจารณาคำขอหรือคำ ร้องเรียนด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และไม่ขัดต่อร่าง พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่...) พ.ศ. ....

อนึ่ง พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมพ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๔๖ ได้บัญญัติไว้ว่า “ให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายในสามสิบ วันนับนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องเรียน”

ธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นว่า การกำหนดให้มีการแจ้งผลการดำเนินงานให้ สภากงศ์กรของผู้บริโภคทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม นั้น ในทางปฏิบัติการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐอาจไม่สามารถทราบ ผลได้ภายในระยะเวลาที่จำกัด ดังนั้น จึงอาจกำหนดระยะเวลาให้มีความยืดหยุ่นมาก ขึ้น โดยกำหนดระยะเวลาในการแจ้งการดำเนินการและแจ้งผลการดำเนินการแยก จากกัน ทั้งนี้ อาจพิจารณากำหนดในทำนองเดียวกับที่ได้กำหนดไว้ในพระราช กฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

สมาคมพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภค เห็นว่า มีข้อสังเกตในมาตรา ๑๔ (๗) อำนาจ ในการดำเนินคดีของสภากงศ์กรของผู้บริโภค ซึ่งเดิมสมาคมหรือมูลนิธิที่ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค มี อำนาจในเรื่องนี้อยู่แล้ว ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น ควรปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องกัน ทั้ง พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดี ผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑

คณะกรรมการอำนวยการด้านกฎหมาย กกร. เห็นว่า มาตรา ๑๔ (๒) ให้อำนาจสภากงศ์กรของผู้บริโภคในการเปิดเผยชื่อสินค้า/บริการ/ชื่อผู้ประกอบการ กิจ ที่เพียงแค่พบว่าอาจก่อให้เกิดความเสียหาย เป็นการใช้อำนาจเกินขอบเขตรัฐธรรมนูญ อาธิ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ ในขณะที่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ยังให้

ความคุ้มครองผู้ประกอบการตามที่ระบุไว้ใน มาตรา ๖๐ หากปรากฏภายหลังว่าผู้ประกอบการธุรกิจไม่ได้กระทำผิดใด ๆ เสียหายก็ไม่สามารถเอาผิดกับสภาองค์กรของผู้บริโภคได้ แต่การเผยแพร่ข่าวสารอย่างกว้างขวางสร้างผลกระทบต่อธุรกิจในพื้นที่และยากที่จะกู้ชื่อเสียงกลับมา

สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย เห็นว่า มาตรา ๑๔ วรรคสอง สภาองค์กรของผู้บริโภคมีสิทธิที่จะเผยแพร่หรือเตือนภัยระบุชื่อสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้บริโภค โดยพ้นจากความรับผิดชอบ เป็นการให้อ่านามากเกินสมควรและสร้างความไม่เป็นธรรมให้กับธุรกิจที่ต่อมาพิสูจน์ได้ว่าไม่ได้กระทำความเสียหายแต่ถูกโฆษณาทำให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงมีผลกระทบต่อการค้าเนินธุรกิจในวงกว้าง

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค มีความเห็นดังต่อไปนี้

๑. การกำหนดอำนาจของสภาองค์กรของผู้บริโภคอาจมีลักษณะซ้ำซ้อนหรือทับซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ในหลายประเด็น ดังนี้

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๑๐ (๙) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภค และพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคตามที่คณะรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๔ (๑))

มาตรา ๑๐ (๓) แจ้งหรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือเสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้บริโภค ในการนี้ระบุชื่อสินค้าหรือบริการ หรือชื่อของผู้ประกอบการธุรกิจด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๔ (๒))

มาตรา ๑๐ (๖) สอดส่องเร่งรัดพนักงานเจ้าหน้าที่ ส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐให้ ปฏิบัติการตามอำนาจและหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนเร่งรัดพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินคดีใน ความผิดเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๔ (๓))

มาตรา ๑๐ (๑/๒) ส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนงานคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๔ (๔))

มาตรา ๒๐ (๓) สนับสนุนหรือทำการศึกษาและวิจัยปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานอื่น (ร่างมาตรา ๑๔ (๕))

มาตรา ๑๐ (๑/๑) โกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค ตามที่ผู้บริโภคและผู้ประกอบธุรกิจตกลงกันก่อนมีการฟ้องคดีต่อศาล ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๑๔ (๖))

มาตรา ๑๐ (๗) ดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคที่คณะกรรมการเห็นสมควรหรือมีผู้ร้องขอตามมาตรา ๓๙ (ร่างมาตรา ๑๔ (๗))

ดังนั้น เพื่อลดความซ้ำซ้อนในเชิงภารกิจระหว่างหน่วยงานของรัฐจึงควรกำหนดบทบาทของหน่วยงานให้ชัดเจน เพราะอาจกระทบถึงการของบประมาณของหน่วยงานที่มีภารกิจเช่นเดียวกัน

๒. สภาพองค์กรของผู้บริโภคควรมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๒.๑ เป็นตัวแทนของผู้บริโภคในการประสานนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคและดำเนินงานระหว่างผู้บริโภคกับรัฐ

๒.๒ ส่งเสริมและพัฒนาการคุ้มครองผู้บริโภค

๒.๓ ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัย วิเคราะห์ เผยแพร่วิชาการให้แก่สมาชิกและผู้บริโภค

๓. มาตรา ๑๔ วรรคสอง เห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดไว้ เนื่องจากในกรณีที่สภาพองค์กรของผู้บริโภคได้กระทำโดยสุจริตก็จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามถึงแม้ได้มีการกำหนดบทบาทบัญญัติตามร่างมาตรา ๑๔ วรรคสองไว้ แต่ผู้ได้รับผลกระทบหรือได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของสภาพองค์กรของผู้บริโภคก็สามารถฟ้องร้องหรือดำเนินคดีได้ตามกฎหมาย

๔. มาตรา ๑๔ วรรคสาม เห็นว่า การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในแต่ละหน่วยงานมีกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการที่แตกต่างกัน ดังนั้น หากกำหนดให้ทุกหน่วยงานจะต้องแจ้งผลการ

42

ดำเนินงานภายในหกสิบวันอาจเกิดข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ อีกทั้งการปฏิบัติราชการในแต่ละเรื่องมีความจำเป็นจะต้องใช้ความละเอียด ความรอบคอบ และให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการชี้แจงโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน จึงเสนอให้ตัดมาตรา ๑๔ วรรคสาม ออก

๕. มาตรา ๑๔ วรรคสี่

๕.๑ เนื่องจากอำนาจในการดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคของสภาองค์กรของผู้บริโภคอาจมีความซ้ำซ้อนหรือทับซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เพราะไม่มีการกำหนดเขตอำนาจหรือขอบเขตการใช้อำนาจที่ชัดเจนไว้

๕.๒ ร่างฯ มาตรา ๑๔ (๓) ไม่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้อำนาจหรือไม่มีการกำหนดกรอบการใช้อำนาจในการฟ้องคดีดังกล่าวไว้ เหมือนดังที่กฎหมายได้กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจะสามารถใช้อำนาจในการดำเนินคดีได้จะต้องเป็นการดำเนินคดีเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒

๕.๓ ปัจจุบันองค์กรภาคประชาชน ได้แก่ สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองมีสิทธิ ดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคได้อยู่แล้ว

๕.๔ การกำหนดให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจชำระค่าใช้จ่ายและค่าป่วยการให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภคเมื่อศาลพิพากษาว่า ผู้ประกอบธุรกิจกระทำละเมิดหรือผิดสัญญาต่อผู้บริโภคในทุกคดี นั้น อาจเป็นภาระเกินสมควรและอาจไม่เป็นธรรมแก่ผู้ประกอบธุรกิจ เนื่องจากในบางกรณีการละเมิดหรือการผิดสัญญาทางแพ่งของผู้ประกอบธุรกิจอาจเกิดจากปัจจัยอื่นที่ผู้ประกอบธุรกิจไม่สามารถควบคุมได้ การกำหนดให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจชำระค่าใช้จ่ายและค่าป่วยการดังกล่าว จึงควรมีการกำหนดเงื่อนไขว่า ผู้ประกอบธุรกิจมีการกระทำโดยเจตนาเอาเปรียบผู้บริโภคหรือจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือมีเจตนาหลอกลวงฉ้อฉลผู้บริโภค ให้ผู้บริโภคได้รับความเสียหาย อีกทั้งการกำหนดดังกล่าวอาจเป็นช่องทางในการฟ้องคดีโดยไม่สุจริตได้

<p>มาตรา ๑๕ ให้เป็นหน้าที่ของสภาองค์กรของผู้บริโภคที่จะต้องจัดให้มีการประชุมสมาชิกและผู้บริโภคทั่วไปที่สนใจอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อรายงานผลการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันจะยังประโยชน์แก่การคุ้มครองผู้บริโภค และการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค</p>	<p>กรมบัญชีกลาง เห็นด้วยเพราะจะทำให้เป็นการติดตามการทำงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค</p>	
<p>มาตรา ๑๖ ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นรายปีเป็นการจ่ายขาดให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภคตามที่สภาองค์กรของผู้บริโภคเสนอ</p> <p>ในการจัดสรรเงินอุดหนุนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะรัฐมนตรีจัดสรรให้เพียงพอต่อการดำเนินงานโดยอิสระของสภาองค์กรของผู้บริโภค</p> <p>ในกรณีที่สภาองค์กรของผู้บริโภคเห็นว่าจำนวนเงินที่คณะรัฐมนตรีจัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานตามวรรคสอง สภาองค์กรของผู้บริโภคจะมีหนังสือขอให้คณะรัฐมนตรีทบทวนเพื่อจัดให้เพียงพอก็ได้</p>	<p>กระทรวงยุติธรรม พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีที่กำหนดให้มีกระบวนการให้ใช้เงินงบประมาณของรัฐในการจัดสรรเงินอุดหนุนการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภคขึ้น จึงเห็นควรกำหนดให้มีกระบวนการหรือกลไกในการตรวจสอบการใช้เงินงบประมาณดังกล่าวด้วย</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคฯ ในส่วนของแหล่งรายได้ในการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค อาทิ มาตรา ๑๖ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นการจ่ายขาดแก่สภาองค์กรของผู้บริโภค โดยให้คณะรัฐมนตรีจัดสรรให้เพียงพอต่อการดำเนินงานโดยอิสระของสภาองค์กรของผู้บริโภค และ มาตรา ๑๙ เมื่อมีการประกาศจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเบื้องต้นเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๓๕๐ ล้านบาท อาจส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณในอนาคต จึงควรพิจารณาให้สอดคล้องกับการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐภายใต้พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด รวมทั้งคณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาประโยชน์ที่รัฐหรือประชาชนได้รับความคุ้มค่า และภาระการเงินการคลังที่เกิดขึ้นแก่รัฐรวมถึงความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างรอบคอบ</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ความเป็นอิสระของสภาองค์กรของผู้บริโภค จะต้องพิจารณาจากลักษณะความเป็นอิสระขององค์กรของผู้บริโภค ตามมาตรา ๕ ในส่วนของงบประมาณเป็นเพียงเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการขององค์กร</p>

44

	<p>คณะกรรมการอำนวยการด้านกฎหมาย กกร.เห็นว่า การจัดสรรงบประมาณ งบประมาณแผ่นดินในภาวะวิกฤติรัฐบาลไม่มีงบประมาณพอที่จะให้วงเงินตามที่ขอ ต้องจัดสรรเงินใช้ในโครงการที่จำเป็น การระบุงบเงินขอเช่นนี้สร้างอำนาจต่อรองเหนือ รัฐบาล</p> <p>สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย เห็นว่า ตามมาตรา ๑๖ การรวมตัวขององค์กร ผู้บริโภค พึ่งพางบประมาณจากรัฐแหล่งเดียว จึงเป็นเสมือนองค์กรรัฐไม่ใช่องค์กรอิสระ รัฐบาลสามารถครอบงำได้ จึงไม่ใช่สภาองค์กรผู้บริโภคที่อิสระอย่างแท้จริง</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่าร่างฯ มาตรานี้เป็นการ กำหนดผู้มีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณของสภาองค์กรของผู้บริโภค และการของงบประมาณจะต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ</p> <p>มาตรา ๑๖ วรรคสาม เนื่องจากการของงบประมาณจะต้องดำเนินการตาม กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ จึงเสนอให้ตัด มาตรา ๑๖ วรรคสามออก</p>	
<p>มาตรา ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม ประสิทธิภาพและการตรวจสอบการดำเนินงาน ของสภาองค์กรของผู้บริโภคให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ ให้สภาองค์กรของผู้บริโภคจัดให้มีการ ประเมินผลการดำเนินงานของสภาองค์กร ของผู้บริโภคตามระยะเวลาที่สภาองค์กรของ ผู้บริโภคกำหนด แต่ต้องไม่เกินสามปี</p> <p>การประเมินผลการดำเนินงานตามวรรค หนึ่ง ให้จัดทำโดยสถาบันหรือองค์กรที่เป็นกลาง และมีความเชี่ยวชาญในด้านการประเมินผลการ ดำเนินงาน โดยมีการคัดเลือกตามวิธีการที่สภา องค์กรของผู้บริโภคกำหนด</p> <p>การประเมินผลการดำเนินงานของสภา องค์กรของผู้บริโภคจะต้องแสดงข้อเท็จจริงให้</p>	<p>กรมบัญชีกลาง เห็นด้วย เพื่อเป็นการประเมินผลการทำงานของสภาองค์กรของ ผู้บริโภค ว่าการทำงานมีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากน้อยขนาดไหน อันจะเป็น ประโยชน์ในการพัฒนาสภาองค์กรของผู้บริโภคต่อไป</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เห็นว่า.เพื่อให้เกิดความโปร่งใสยิ่งขึ้น จึงเห็นว่า ควรมีการกำหนดให้มีผู้พิจารณาวิธีการคัดเลือกสถาบันหรือองค์กรที่จะ ประเมินผลการทำงานของสภาองค์กรของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นนอกจากสภาองค์กรฯ โดย ปรับข้อความเป็น “การประเมินผลตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำโดยสถาบันหรือองค์กรที่ เป็นกลางและมีความเชี่ยวชาญในด้านการประเมินผลการดำเนินงาน โดยมีการ คัดเลือกตามวิธีการที่สภาองค์กรของผู้บริโภคโดยความเห็นของ XXXX กำหนด”</p> <p>สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เห็นด้วยเนื่องจากเป็น การถ่วงดุลอำนาจและทำให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการของสภาฯ เพราะ จะต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานเป็นประจำ</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ เห็นว่ามาตรา ๑๗ กำหนดเป็นหลักการเกี่ยวกับการประเมิน</p>	

45

<p>ปรากฏในด้านประสิทธิผล ประสิทธิภาพ การพัฒนาสภาองค์กรของผู้บริโภค และการสนับสนุนจากประชาชน หรือในด้านอื่นตามที่สภาองค์กรของผู้บริโภคจะได้กำหนดเพิ่มเติมขึ้น</p>	<p>ประสิทธิภาพและการตรวจสอบการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค ซึ่งกำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคเป็นผู้กำหนดรายละเอียดเอง และแม้ว่าจะมีการจัดทำรายงานผลประจำปีต่อ คณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา แต่ก็ไม่ได้กำหนดให้ชัดเจนถึงความสัมพันธ์ของสภาองค์กรของผู้บริโภคกับผู้รับรายงานผล และไม่มีกระบวนการประเมินโดยองค์กรภายนอก</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่าร่างฯ มาตรฐานนี้เป็นการกำหนดการประเมินผลการปฏิบัติงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค</p> <p>มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่งเห็นว่า ควรมีการกำหนดการประเมินผลการดำเนินงานทุกปี โดยต้องมีการประเมินผลภายในปีงบประมาณ</p> <p>มาตรา ๑๗ วรรคสอง เห็นว่า ควรกำหนดให้นายทะเบียนกลางเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในการคัดเลือกสถาบันหรือองค์กรในการประเมินผลการดำเนินงาน จึงเสนอให้ใช้ถ้อยคำดังต่อไปนี้ มาตรา ๑๗ วรรคสอง “การประเมินผลการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภคจะต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏในด้านประสิทธิผล ประสิทธิภาพ การพัฒนาสภาองค์กรของผู้บริโภค และการสนับสนุนจากประชาชน หรือในด้านอื่นตามที่สภาองค์กรของผู้บริโภคจะได้กำหนดเพิ่มเติมขึ้นโดยความเห็นชอบของนายทะเบียนกลาง”</p>	
<p>มาตรา ๑๘ ให้สภาองค์กรของผู้บริโภคจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีตลอดจนปัญหาและอุปสรรคเผยแพร่ให้ประชาชนทราบและเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อทราบภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน</p> <p>นายกรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อาจขอให้ประธานกรรมการนโยบายสภาองค์กรของผู้บริโภคชี้แจงการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาได้</p>	<p>สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เห็นว่า มาตรา ๑๘ กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีตลอดจนปัญหาและอุปสรรคเผยแพร่ให้ประชาชนทราบและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อทราบภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน แต่ไม่ได้กำหนดให้มีหน่วยงานที่สามารถตรวจสอบหรือประเมินผลการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของสภาองค์กรของผู้บริโภคหรือแสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด ซึ่งในกรณีนี้อาจกำหนดเพิ่มเติมโดยมอบหมายให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>กรมบัญชีกลาง เห็นด้วย เพราะจะทำให้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค</p>	

45

	<p>สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เห็นด้วย เพื่อให้ประชาชนในฐานะผู้บริโภคเกิดการรับรู้และเชื่อมั่นในองค์กรว่าเป็นที่พึ่งให้กับประชาชนได้จริง</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่าร่างฯ มาตรฐานี้ควรกำหนดให้มีการรายงานสถานะทางการเงินและกำหนดให้มีการเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบ เนื่องจากสภาองค์กรของผู้บริโภคได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล</p>	
<p>มาตรา ๑๔ เมื่อมีการประกาศจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคตามมาตรา ๙ วรรคสี่เป็นครั้งแรกภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐบาลจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นการจ่ายขาดเพื่อเป็นทุนประเดิมเบื้องต้นให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งขึ้นดังกล่าวเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสามร้อยห้าสิบล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเบื้องต้นในการดำเนินการให้เกิดการรวมตัวกันขององค์กรของผู้บริโภคอย่างทั่วถึงและเกิดพลังอย่างแท้จริงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันประกาศจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค</p>	<p>กระทรวงยุติธรรม พิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดทุนประเดิมเบื้องต้นให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภคเป็นจำนวนเฉพาะเจาะจงไว้ในร่างพระราชบัญญัติฯ อันอาจก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณของรัฐ จึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสมและความจำเป็นในการจัดสรรเงินอุดหนุนดังกล่าว</p> <p>กรมบัญชีกลาง เห็นด้วยที่จะได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อเป็นทุนประเดิม แต่อย่างไรก็ดีจำนวนเงินที่รัฐบาลอุดหนุนต้องมีการคำนึงถึงวินัยการเงินการคลังด้วย เพื่อมิให้กระทบการการเงินการคลังของรัฐในอนาคต</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคฯ ในส่วนของแหล่งรายได้ในการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค อาทิ มาตรา ๑๖ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นการจ่ายขาดแก่สภาองค์กรของผู้บริโภค โดยให้คณะรัฐมนตรีจัดสรรให้เพียงพอต่อการดำเนินงานโดยอิสระของสภาองค์กรผู้บริโภครวม และ มาตรา ๑๔ เมื่อมีการประกาศจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค ให้รัฐบาลจัดสรรทุนประเดิมเบื้องต้นเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๓๕๐ ล้านบาท อาจส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณในอนาคต จึงควรพิจารณาให้สอดคล้องกับการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐภายใต้พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด รวมทั้งคณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาประโยชน์ที่รัฐหรือประชาชนได้รับความคุ้มค่า และภาระการเงินการคลังที่เกิดขึ้นแก่รัฐรวมถึงความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างรอบคอบ</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า สภาองค์กรของผู้บริโภคควรมีทุนประเดิมเพื่อใช้ในการจัดตั้ง ซึ่งจำนวนเงินงบประมาณ ๓๕๐ ล้านบาท เป็นจำนวนที่เพียงพอ พอสมควรแล้วในการจัดตั้งองค์กร</p>

48

	<p>สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เห็นว่า สภาพองค์กรของผู้บริโภคควรมีงบประมาณที่ชัดเจนในแต่ละปี เมื่อมีสภาพองค์กรผู้บริโภคเกิดขึ้น ด้วยอำนาจและหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภคในระดับประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคในทุกด้าน และเป็นองค์กรอิสระ จึงควรมีงบประมาณในการทำงานที่ชัดเจน และถึงแม้ในมาตรา ๑๙ จะกำหนดให้ในครั้งแรกที่มีการจัดตั้งสภาพองค์กรของผู้บริโภค ให้รัฐบาลจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นการจ่ายขาดเพื่อเป็นทุนประเดิมเบื้องต้นให้แก่สภาพองค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งขึ้นดังกล่าวเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๓๕๐ ล้านบาท แต่ก็ยังไม่มีหลักประกันในการของบประมาณในแต่ละปีว่าจะได้รับจัดสรรอย่างเพียงพอหรือไม่ ดังนั้น ขอสนับสนุนให้คงมาตรา ๑๙ ไว้โดยสภาพองค์กรของผู้บริโภคทุนประเดิมเบื้องต้น อย่างน้อย ๓๕๐ ล้านบาท และในการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการทำงานของสภาพองค์กรของผู้บริโภคในแต่ละปีคณะรัฐมนตรีควรจัดสรรให้เพียงพอต่อการดำเนินงานโดยอิสระของสภาพองค์กรของผู้บริโภค</p> <p>คณะกรรมการอำนวยการด้านกฎหมาย กกร. มีข้อสังเกตว่างบประมาณในการจัดตั้งสภาพองค์กรของผู้บริโภค ๓๕๐ ล้าน มีที่มาอย่างไร มีระบบที่ตรวจสอบการใช้เงินหรือไม่</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นว่าการกำหนดจำนวนเงินอุดหนุนเพื่อเป็นทุนประเดิม อาจสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ อีกทั้งการจัดสรรงบประมาณตามมาตรานี้ จะต้องพิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความเหมาะสม ความประหยัด ความคุ้มค่า เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและเป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑</p>	
<p>มาตรา ๒๐ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เห็นด้วย เนื่องจากการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นรากฐานของชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ผู้บริหารสูงสุดของประเทศควรได้รับทราบปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน รวมทั้งข้อขัดข้อง</p>	

	<p>ต่างๆ เพื่อตอบสนองและแก้ไขปัญหให้กับประชาชนได้ทันท่วงที อันจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภค</p>	
<p>ความเห็นเพิ่มเติม</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เห็นว่ากรณีมีสภาองค์กรฯ มากกว่าหนึ่งสภา ควรมีการกำหนดเงื่อนไขการสิ้นสภาพของสภาองค์กรฯ เช่น เมื่อสภาองค์กรฯ มีสมาชิกไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนที่นายทะเบียนกลางได้ประกาศรับแจ้งไว้แล้ว (กรณีสมาชิกของสภาองค์กรฯ ลาออก หรือ พ้นจากสมาชิกภาพ) จะมีผลทำให้สภาองค์กรฯ ดังกล่าวสิ้นสภาพหรือไม่อย่างไร (หากสภาองค์กรฯ ไม่ได้กำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ในเรื่องการยุบ) ทั้งนี้ ขึ้นกับเจตนารมณ์ของผู้ร่างกฎหมาย</p> <p>สมาคมพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภค เห็นว่าเมื่อจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคและดำเนินการในวาระเริ่มแรกแล้ว เห็นควรให้สภาองค์กรของผู้บริโภคดำเนินการเองในทุกเรื่อง จึงควรให้นายทะเบียนกลางและนายทะเบียนจังหวัดสิ้นสภาพไป โดยให้จัดส่งข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง ระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้สภาองค์กรของผู้บริโภคดำเนินการต่อไปด้วยตัวเอง</p> <p>คณะกรรมการอำนวยการด้านกฎหมาย กกร. มีความเห็นว่ายังไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเห็นว่าคณะกรรมการกฤษฎีกายังพิจารณาไม่รอบคอบ</p> <p>สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย เห็นว่า การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค มีข้อบกพร่องหรือไม่สามารถคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพประการใด จึงจำเป็นต้องจัดให้มีสภาองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคที่มีบทบาทหน้าที่ค่อนข้างซ้ำซ้อนกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มงบประมาณของประเทศที่มีจำกัด หากไม่มีสภาองค์กรของผู้บริโภค ประชาชนสามารถจัดตั้งองค์กรเหล่านี้ได้อยู่แล้ว</p>	

๒๙

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย
 สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จะนำผลการรับฟังความคิดเห็นเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... ต่อไป

**การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ....**

โดยที่มาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติรับรองสิทธิของผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง และบุคคลย่อมมีสิทธิรวมตัวกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค และองค์กรของผู้บริโภคมีสิทธิรวมกันจัดตั้งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระเพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

เนื่องจากกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศไทยกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค อย่างไรก็ตามการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง อีกทั้งปัญหาการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคในปัจจุบันมีความซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามรูปแบบของการประกอบธุรกิจและเทคโนโลยีสมัยใหม่ การกำหนดให้รัฐเป็นผู้มีหน้าที่ในการคุ้มครองผู้บริโภคเท่านั้น อาจไม่ทันต่อสภาวการณ์การละเมิดสิทธิผู้บริโภค จึงมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคประชาชน ในการทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อเสริมการทำงานของภาครัฐ ซึ่งในปัจจุบันมีองค์กรภาคประชาชนที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคหลายองค์กรกระจายอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของประเทศ โดยองค์กรเหล่านั้นไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐเท่าที่ควร ดังนั้น จึงสมควรให้องค์กรภาคประชาชนรวมกันจัดตั้งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค โดยได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งองค์กรที่มีความเป็นอิสระ อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ

การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... ที่จัดทำขึ้นนี้อาจมีผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ดังนั้น ผลการวิเคราะห์สามารถแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ ๑ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ และส่วนที่ ๒ ผลกระทบด้านสังคม

ส่วนที่ ๑ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

๑. ผลกระทบเชิงบวก

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพ และสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้บริโภคในการใช้สินค้าหรือรับบริการ โดยวิธีการสร้างกระบวนการในการรวมตัวกันของประชาชนเป็นองค์กรของผู้บริโภค และให้องค์กรของผู้บริโภครวมตัวกันจัดตั้งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค ดังนั้น เมื่อการคุ้มครองผู้บริโภคมีประสิทธิภาพ ผู้บริโภคมีความเข้มแข็งและได้รับความเป็นธรรม จึงส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจมีการแข่งขันกันพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบริการ มีการแข่งขันทางราคา มีการแข่งขันทางการค้าในตลาดอย่างแท้จริง ซึ่งจะทำให้สินค้าของประเทศไทยเป็นสินค้าที่มีคุณภาพและมีราคาที่เป็นธรรม ทำให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นในการใช้สินค้าหรือรับบริการมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ และส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบธุรกิจไทยในตลาดโลก

ผู้รับผลกระทบเชิงบวก
ผู้บริโภค ประชาชน และผู้ประกอบการ

๒. ผลกระทบเชิงลบ

ผู้ประกอบการอาจมีภาระเพิ่มมากขึ้นในการพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบริการ มีการแข่งขันทางราคาที่สูงขึ้น มีการแข่งขันทางการค้าอย่างเป็นธรรมมากขึ้น ผลประโยชน์จะตกแก่ผู้บริโภค เช่นกัน

ผู้รับผลกระทบเชิงลบ
ผู้ประกอบการ

ส่วนที่ ๒ ผลกระทบด้านสังคม

๑. ผลกระทบเชิงบวก

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีกระบวนการในการสร้างการรวมตัวกันของผู้บริโภค เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค การเป็นตัวแทนของผู้บริโภค การเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริโภคให้มีความเข้มแข็ง และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นหรือมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคได้ อันจะนำไปสู่การสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้บริโภค และเป็นลดภาระงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคอีกด้วย

ผู้รับผลกระทบเชิงบวก

ผู้บริโภคและประชาชน ผู้ประกอบการ และส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค

๒. ผลกระทบเชิงลบ

ไม่มี

ผู้รับผลกระทบเชิงลบ

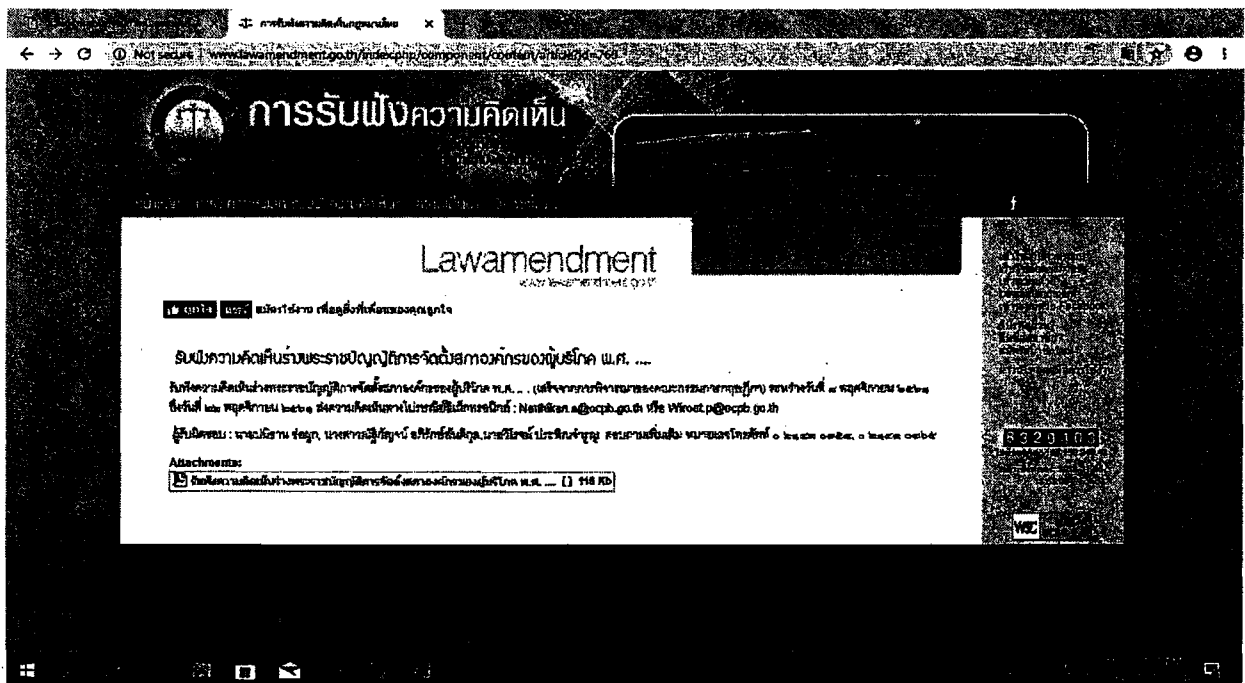
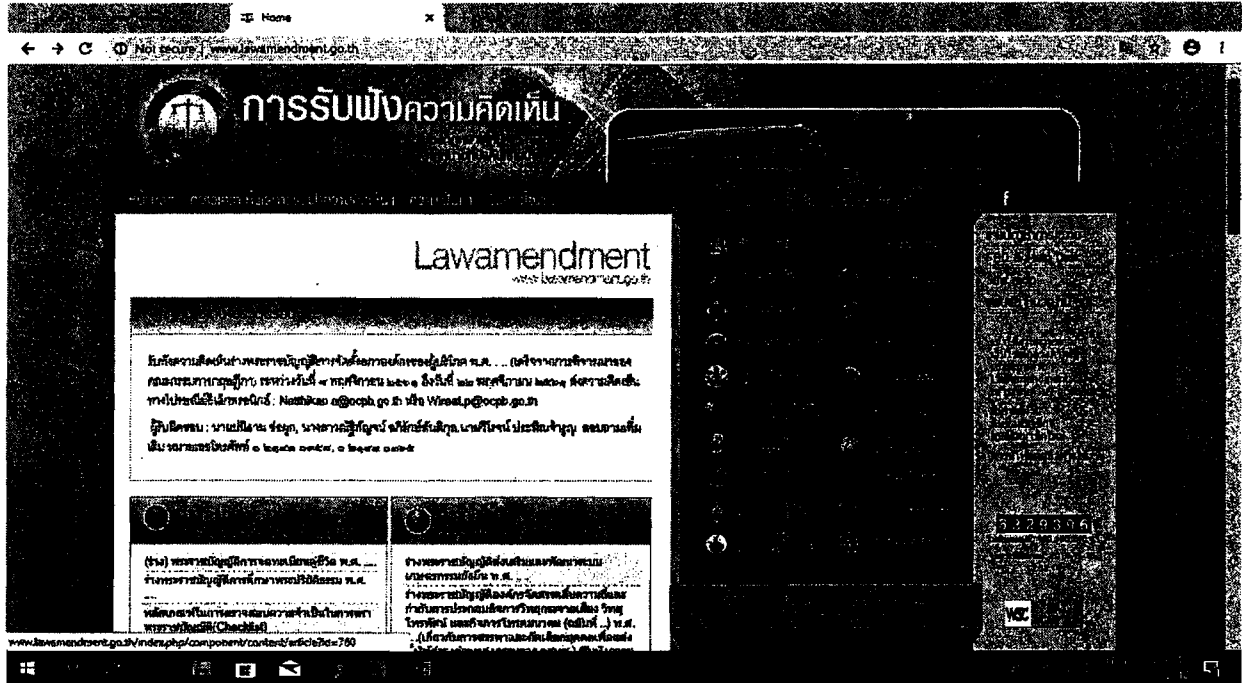
ไม่มี

การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... ทางเว็บไซต์
ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค www.ocpb.go.th ระหว่างวันที่ ๘ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

The screenshot shows the homepage of the Office of Consumer Protection Board (OCPB) website. At the top, there is a navigation menu with items like 'หน้าหลัก', 'เกี่ยวกับ', 'ข้อมูลผู้บริโภค', 'บริการ', 'ติดต่อเรา', and 'คำแถลงการณ์'. The main heading reads 'ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ...' followed by 'ที่เสร็จจากการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เมื่อวันที่ ๗ พ.ย. ๒๕๖๑'. Below this, it states 'รับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑'. A large red button labeled 'รับฟังความคิดเห็น' is prominent. Below the button is a row of five service icons: 'รับฟัง Online', 'ดาวน์โหลดใบคำร้อง', 'แจ้งปัญหา/ข้อร้องเรียน', 'ขอหมายผู้บริโภค', and 'ส่งเรื่องร้องเรียน'. At the bottom right, there is a 'ข่าวจัดซื้อจัดจ้าง' link.

This screenshot shows a news article on the OCPB website. The URL is 'www.ocpb.go.th/news_newspost?id=5289'. The article title is 'ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ...' and the sub-headline is 'ที่เสร็จจากการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เมื่อวันที่ ๗ พ.ย. ๒๕๖๑'. The main text states 'เพื่อรับฟังความคิดเห็น เป็นระยะเวลา ๑๕ วัน โดยรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน' and 'รับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑'. Below the text, there is a section for 'เอกสารดาวน์โหลด' (Download Documents) with two items: 'แบบเสนอความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ... ที่เสร็จจากการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เมื่อวันที่ ๗ พ.ย. ๒๕๖๑' and 'ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ... ที่เสร็จจากการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เมื่อวันที่ ๗ พ.ย. ๒๕๖๑'. Both items have a 'ดาวน์โหลด' (Download) button.

การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. .... ทางเว็บไซต์ของกระทรวง
ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๘ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ....
 ทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค www.ocpb.go.th
 และทางเว็บไซต์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม www.lawamendment.go.th

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
Office of The Consumer Protection Board

การรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายเกี่ยวกับ "กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค"

การรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายเกี่ยวกับ "กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค"

วันเริ่มต้น : วันสิ้นสุด : กรอกคำค้น :

ค้นหา

- สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ... 17 ธ.ค. 2561 6 ครั้ง
- ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ... ที่เสนอจากกรรมาธิการของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เมื่อวันที่ ๗ พ.ย. ๒๕๖๑ 14 พ.ย. 2561 528 ครั้ง
- ร่าง ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจการขายรถยนต์ใช้แล้วเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ... 19 ธ.ค. 2561 556 ครั้ง
- ประมวลกฎหมาย (ฉบับ) ... 17 ธ.ค. 2561 27 ครั้ง

การรับฟังความคิดเห็น
Lawamendment

การวิเคราะห์ที่อาจเกิดขึ้นจากผลการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายไทย

คณะกรรมการกฤษฎีกา
กฤษฎีกาของคณะรัฐมนตรี

จำนวน 10

ลำดับที่	ชื่อร่างกฎหมาย	จำนวนครั้ง
1	สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ.	6
2	ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ... ที่เสนอจากกรรมาธิการของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เมื่อวันที่ ๗ พ.ย. ๒๕๖๑	528

3622772
 Information: 102,586,246,47
 Date: 2017-05-09 11:17:18
 WCC